

PATVIRTINTA

Vilniaus „Aušros“ mokyklos-darželio
direktoriaus 2025 m. liepos 23 d.
įsakymu Nr. V- 40 (3.1.)

PRITARTA

Vilniaus miesto savivaldybės
administracijos
Ikimokyklinio ugdymo skyriaus vedėjo
2025 m. liepos d. įsakymu
Nr. A15/25 (2.1.4E-IKU)

VILNIAUS „AUŠROS“
MOKYKLA-DARŽELIS

VILNIAUS „AUŠROS“ MOKYKLOS-DARŽELIO IKIMOKYKLINIO UGDYMO PROGRAMA

**KARTU ŽAIDŽIAME,
UGDOMĖS IR AUGAME**

Vilnius, 2025

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

Vilniaus „Aušros“ mokyklos-darželio (toliau – Mokyklos) ikimokyklinio ugdymo programa (toliau – Programa) parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. rugsėjo 4 d. įsakymu Nr. V-1142 patvirtintomis Ikimokyklinio ugdymo gairėmis.

1.1. Požiūris į vaiką ir jo ugdymą(si)

Mokykla – tai atvira, šiuolaikiška mokykla, kuri grindžia savo veiklą pagarba vaikui, tikėjimu jo galimybėmis bei nuosekliu ugdymo(si) pažangos siekimu. Mokyklos filosofiją atspindi R. V. Emersono žodžiai: „Sėkmingo auklėjimo paslaptis – pagarba mokiniui“.

Vadovaudamasi vizija – kurti aplinką kūrybingam, atsakingam ir laisvam vaikui augti, bei misija – ugdyti brandžią, savarankišką ir vertybes puoselėjančią asmenybę bendradarbiaujant su šeima, mokykla įgyvendina atnaujintos ikimokyklinio ugdymo programos tikslus.

Ugdymo procese remiamasi konstruktyvizmo ugdymo kryptimi, kurios pagrindiniai atstovai J. Piaget, L. Vygotskij ir J. Bruneris pabrėžia aktyvų vaiko vaidmenį mokymosi procese. Vaiko patirtis, smalsumas, tyrinėjimas ir refleksija tampa svarbiausiu ugdymo(si) šaltiniu. Ugdymas organizuojamas holistiškai, siekiant visapusiškos vaiko raidos: emocinės, socialinės, pažintinės, kūrybinės ir fizinės.

Mokykla ypatingą dėmesį skiria šiuolaikinėms ugdymo praktikoms ir strategijoms, kurios užtikrina aktyvų, prasmingą ir vaiko patirtimi grįstą mokymąsi:

- STEAM ugdymas – skatina vaikų kritinį mąstymą, problemų sprendimą, kūrybiškumą ir bendradarbiavimą, integruojant mokslą, technologijas, inžineriją, menus ir matematiką į kasdienes veiklas.
- Mąstymo mokyklos metodai (<https://www.tsatrust.org.uk/thinking-schools/#think-key>) – taikant mąstymo mokyklos įrankius, metakognityvines strategijas, vaikai mokomi sąmoningai mąstyti, argumentuoti, reflektuoti.
- Patyriminis ugdymas – remiasi D. Kolbo, J. Dewey ir kitų edukologų idėjomis, kurios teigia, kad vaikai geriausiai mokosi veikdami, tyrinėdami, bandydami, suklysdami ir reflektuodami. Ugdymas grindžiamas realiais patyrimais, sensoriniu pasaulio pažinimu ir aktyviu dalyvavimu veiklose.
- „Mokykla be sienų“ – galimybė išplėtoti ugdymo turinį netradicinėse erdvėse. Mokymasis dažnai vyksta už grupės, mokyklos ribų, netradicinėse erdvėse: muziejuose, lankytinuose centruose, parkuose, miesto aplinkose, teatre, gamtoje.

Natūralus ryšys su gamta bei socialinė patirtis miesto kontekste leidžia vaikams suprasti pasaulį holistiškai ir patirti mokymosi džiaugsmą realiame gyvenime.

Vadovaujamės universalaus dizaino mokymuisi principais – suprantame, kad kiekvienas vaikas mokosi savaip, todėl kuriame prieinamą, bebarjerę ugdymo aplinką, kurioje skirtingi gebėjimai tampa ugdymo privalumu, o ne kliūtimi. Įvairūs metodai, individualizuotos priemonės, lanksti organizacija – visa tai leidžia kiekvienam vaikui išgyventi sėkmę ir augti pagal savo vidinį ritmą.

Vaikas yra aktyvus ugdymosi proceso dalyvis, kuris ne tik pasyviai priima informaciją, bet ir aktyviai ją interpretuoja, tyrinėja, formuoja savo nuomonę. Mokytojai orientuojasi į tai, kad vaikai patys lavina ir tobulina savo gebėjimus per patirtį ir tyrinėjimą, ugdomi kritinį mąstymą, gebėjimą analizuoti ir spręsti problemas. Ypatingas dėmesys skiriamas vaikų emocinei gerovei ir tarpusavio santykių vystymuisi. Organizuojant įvairias grupines veiklas, siekiama, kad vaikai išmokytų bendradarbiauti, pasitikėtų kitais, gebėtų atpažinti savo ir kitų emocijas bei rastų būdus spręsti kilusius konfliktus. Mokykla taip pat aktyviai taiko prevencines socialinių įgūdžių ugdymo programas:

„Kimochi“ (<https://www.kimochis.com/about/inspiration/>),

„Zippio draugai“ (<https://www.vaikolabui.lt/zipio-draugai/>), kurios skatina vaikų empatišką elgesį ir gebėjimą išreikšti bei kontroliuoti savo emocijas.

Mokyklos bendruomenė vadovaujasi šiomis pagrindinėmis vertybėmis:

- Atvirumas kaitai – nuolatinis mokymasis, tobulėjimas ir pasiekimų siekis.
- Bendravimas ir bendradarbiavimas – grįstas abipuse pagarba, pasitikėjimu, tolerancija ir nuoširdumu.
- Saugi ir maloni atmosfera – kuriama jauki, antrųjų namų erdvė, kurią kuria, puoselėja visa bendruomenė.

Mokytojai ir specialistai dirba kaip vieninga mokymosi bendruomenė, kurioje kiekvienas vaikas matomas, girdimas ir palaikomas. Vaiko pažanga stebima, analizuojama ir atliepiama planuojant ugdymo turinį. Derinant tradicijas ir inovacijas, vaikai skatinami augti kūrybingomis, atsakingomis ir gyvenimui pasirengusiomis asmenybėmis.

1.2. Ugdymą grindžiančios vertybės

Vertybės, kuriomis grindžiamas vaikų ugdymasis:

- **vaiko orumas** – kiekvieno vaiko nelygstamos vertės, autentiškumo, unikalumo pripažinimas ir puoselėjimas;

- ***vaiko gerovė*** – vaikų gerovės pirmumo pripažinimas, puoselėjant vaiko saugumą, sveikatą, darną su savimi ir kultūrine, socialine, bei fizine aplinka;
- ***saviraiškos laisvė*** – kiekvieno vaiko kūrybinio potencialo ir laisvės išreikšti save pripažinimas, palaikymas ir skatinimas;
- ***lygiavertis dalyvavimas*** – lygiavertėmis sąveikomis grindžiamo ugdymo(si) vertės pripažinimas, sudarant maksimalias sąlygas kiekvienam vaikui dalyvauti bendrame ugdymosi procese ir pašalinant ugdymosi kliūtis;
- ***lygiateisiškumas ir teisingumas*** – vienodų teisių augti ir ugdytis visiems pripažinimas, užtikrinant galimybes kiekvienam vaikui optimaliai vystyti ir reikšti savo potencialias galias nepriklausomai nuo priežasčių, susijusių su lytimi, sveikata, socialine ir kultūrine padėtimi. Minimizuojamos atskirties ir diskriminavimo galimybės, atstovaujama vaikų teisėms mokykloje ir už jos ribų;
- ***pagarba, tolerancija ir atvirumas įvairovei*** – atviros, pagarba, empatija ir tolerancija grindžiamos ugdymo(si) aplinkos kūrimas, pripažįstant įvairovę kaip vertybę ir sudarant sąlygas visiems vaikams sėkmingai dalyvauti, natūraliai priimant prigimtinius ir kultūrinius skirtumus;
- ***bendruomeniškumas, demokratija ir pilietiškumas*** – pagarba asmeniui grindžiamos demokratinės aplinkos kūrimas, priklausymo bendruomenei jausmo puoselėjimas, atsakomybės už save ir kitus ugdymasis;
- ***kultūrinis tapatumas*** – pagarbos savo šalies kultūrai (gimtajai kalbai, etninei kultūrai, tautos istorijai) puoselėjimas, padedant vaikui išreikšti save kaip savo šalies kultūros dalyvį ir kūrėją ir pozityviai priimti kitų kultūrų savitumą.

1.3. Vaikų poreikiai

Programa orientuota į vaiko poreikių tenkinimą. Remiantis Jungtinių tautų vaiko teisių konvencija, kiekvienas vaikas pripažįstamas kaip unikali, besikeičianti, aktyvi individualybė. Jis žaidžia, kaupia patirtį, greitai mokosi, turi savitą pasaulio matymą, kuria savo vertybes (<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.19848>).

1,5–3 metų vaikai ima aktyviai tyrinėti aplinką. Vaikui itin svarbu turėti galimybę veikti savarankiškai, bandyti, klysti ir mokytis iš patirties. Šiuo metu būtina užtikrinti saugią, bet tyrinėjimui atvirą aplinką, kur vaikas galėtų pats rinktis, pasiekti ir atrasti. 4 - 6 metų vaikams ypač svarbus jų iniciatyvumo augimas. Jie noriai domisi aplinka, užduoda klausimus, imasi kūrybinių, eksperimentinių veiklų. Todėl ugdymas turi skatinti smalsumą, kūrybiškumą ir pasitikėjimą savo idėjomis, leidžiant vaikui išbandyti naujus dalykus per patirtinę veiklą.

Kiekvienas amžiaus tarpsnis atneša savitus poreikius, kurių atliepimas yra būtinas visapusiškam ir harmoningam vaiko vystymuisi.

Šiuolaikinio vaiko poreikiai yra labai įvairiapusiai ir atspindi ne tik amžiaus tarpsnių raidos dėsningumus, bet ir šiandieninio pasaulio kontekstą – greitą informacijos srautą, technologijų plėtrą, visuomenės kaitą. Todėl ugdant vaikus siekiame užtikrinti pagrindinius ir kiekvienam vaikui aktualius poreikius:

- **žaidimo poreikis** – tai savarankiška veikla, kurios metu jis mokosi, bendrauja ir kuria. Vaikui reikia laisvės, laiko, erdvės ir žaidimo partnerių, kad galėtų natūraliai žaisti ir taip formuoti savo kultūrą. Suaugusieji, stebėdami ir jautriai įsitraukdami tinkamu metu, padeda vaikui ugdytis žaidimo gebėjimus;
- **saugumo poreikis** – vaikas turi jaustis saugus, gerbiamas ir išklausytas, o prireikus – gauti pagalbą ir paramą. Svarbu užtikrinti ne tik fizinį ir emocinį saugumą, bet skatinti vaiką, pagal jo galias, aktyviai prisidėti prie savo ir kitų saugumo kūrimo;
- **draugystės poreikis** – vaikui labai svarbu jaustis priimtam, lygiaverčiam, patirti bendrumą ir turėti artimus draugus. Ugdymo(si) aplinka turi padėti vaikams kurti ryšius, patirti artumą ir mokytis būti, veikti bei augti kartu su kitais;
- **komunikavimo poreikis** – tai vaiko noras dalintis emocijomis, mintimis ir idėjomis įvairiomis formomis – žodžiu, judesiu, vaizdu ir garsais. Vaikui sudaromos sąlygos laisvai išreikšti save ir atrasti pagarbų, veiksmingą bendravimą su kitais;
- **pažinimo džiaugsmo poreikis** – tai vaiko noras smalsauti, tyrinėti, klausti ir kurti, patiriant atradimo džiaugsmą. Ugdymo(si) metu vaikai taiko įgytą patirtį, kurdami savo supratimą apie pasaulį;
- **kūrybinės saviraiškos poreikis** – tai vaiko noras atrasti ir išreikšti savo kūrybinius gebėjimus per įvairias veiklas. Jam sudaromos sąlygos laisvai kurti, eksperimentuoti ir auginti savitą raiškos stilių pagal savo pomėgius ir gabumus.

1.4. Tėvų (globėjų) ir vietos bendruomenės poreikiai

Mokyklos bendruomenė yra atvira pokyčiams, iniciatyvi, puoselėjanti tradicijas ir kartu kurianti naujus bendravimo bei bendradarbiavimo kontekstus, siekianti pažangos ir inovacijų ugdymo procese. Tėvams aktualus ne tik vaiko saugumas ir priežiūra, bet ir visapusiško, kokybiško ugdymo užtikrinimas. Jie tikisi, kad vaikas mokykloje patirs emocinę gerovę, ugdysis socialinius, bendravimo ir bendradarbiavimo įgūdžius tiek su bendraamžiais, tiek su suaugusiais. Mokyklos bendruomenė ugdymo veiklas organizuoja atsižvelgdama į tėvų ir vietos bendruomenės lūkesčius bei vaiko individualius poreikius. Tėvai ir bendruomenės nariai

tikisi kokybiško, vaikų raidai pritaikyto ugdymo proceso, pagrįsto bendradarbiavimu, pasitikėjimu ir atvira komunikacija tarp mokyklos ir šeimos. Mokyklos ir šeimos bendradarbiavimas grindžiamas esminiais susitarimais dėl 0–6 metų vaikų ugdymosi, siekiant užtikrinti kokybišką ikimokyklinį ugdymą. Ikimokyklinio ugdymo pagrindas – visuminis vaiko ugdymas(is), universalus dizainas mokymuisi, vaiko žaidimas ir kita patirtinė veikla. Mokyklos veikla orientuota į vaikų, tėvų ir darbuotojų poreikių tenkinimą bei grindžiama pagrindiniais ikimokyklinio ugdymo principais, kurie užtikrina ugdymosi integralumą, veiksmingumą, kokybiškas ugdomasias sąveikas ir aukštą ugdymo kokybę. Mokykla atsižvelgia į vaiko gerovei aktualius šeimų poreikius ir kultūrą, sukuria lanksčias sąlygas sklandžiai vaiko ir šeimos adaptacijai, susitaria dėl ugdymosi dermės. Išskirtinis dėmesys skiriamas tam, kad tėvų ir mokyklos bendruomenės nariai bendradarbiavimą grįstų abipuse pagarba, pasitikėjimu, lygiaverte dialogine partneryste. Visi su vaikų ugdymu susiję klausimai sprendžiami tariantis, komunikuojant tėvams ir darbuotojams pagal jų atsakomybės ribas. Atliepiant bendruomenės lūkesčius modernizuojama, atnaujinama mokyklos materialinė bazė, tobulinamos vidaus ir lauko edukacinės erdvės.

Kasdieniam ir nuolatiniam ryšiui su šeimomis palaikyti įstaiga naudoja įvairias bendravimo formas: tėvų susirinkimai, asmeniniai, individualūs pokalbiai su mokytojais, elektroninis dienynas „Mūsų darželis“, el. paštas, uždaros socialinių tinklų grupės (pvz., Messenger, Facebook), mokyklos internetinė svetainė www.ausros.lt.

1.5. Regiono ypatumai

Vilniaus „Aušros“ mokykla-darželis įsikūręs sostinės Pašilaičių mikrorajone – sparčiai augančioje, kultūriškai įvairialypėje miesto dalyje. Ši vietovė pasižymi palankia socialine ir fizine aplinka vaikų ugdymuisi: čia gausu žaliųjų erdvių, žaidimų aikštelių, sporto zonų, pėsčiųjų takų bei kitų infrastruktūrinių sprendimų, skatinančių vaikų fizinį aktyvumą ir savarankiškumą.

Rajone gyvena įvairios tautinės ir kultūrinės kilmės šeimos, todėl įstaiga orientuojasi į įtraukų ugdymą, skatina kultūrinį sąmoningumą, atvirumą, toleranciją ir pagarbų bendravimą tarp skirtingų šeimų bei vaikų. Ši aplinka sudaro palankias sąlygas ugdyti socialinius, komunikacinius gebėjimus ir vertybinius pagrindus.

Įstaiga glaudžiai bendradarbiauja su šeimomis bei aplinkinėmis institucijomis, taip stiprindama ugdymo(si) kokybę, atliepdama tėvų lūkesčius ir vaikų individualius poreikius.

1.6. Mokyklos savitumas

Mokykla yra šiuolaikiška, teikianti ikimokyklinį, priešmokyklinį ir pradinį ugdymą, sudaranti sąlygas vaikams aktyviai dalyvauti mokymosi procese, ugdyti kritinį mąstymą, kūrybiškumą ir socialinius įgūdžius. Derindami žaidimą, kūrybą ir mokslą, technologijas, inžineriją ir matematiką (STEAM), skatiname vaikų smalsumą bei suteikiame galimybę patirti atradimo džiaugsmą.

Mokykloje veikia 3 ikimokyklinio ugdymo grupės, 2 priešmokyklinio ugdymo grupės (viena iš jų mišri), 7 pradinės klasės.

Mūsų tikslas – ugdyti savarankiškai mąstančias, kūrybingas ir empatiškas asmenybes, pasirengusias sėkmingai gyventi šiuolaikinėje visuomenėje. Šio tikslo siekiame taikydami įvairias inovatyvias mokymo strategijas. Aktyviai naudojame „Mąstymo mokyklą“ (<https://www.tsatrust.org.uk/thinking-schools/#think-key>) patirtį, integruojame mąstymo žemėlapius, raktus ir kepureles į veiklas.

Mokytojai taiko probleminį mokymą(si), skatindami vaikus reflektuoti ir analizuoti, spręsti problemines situacijas ir eksperimentuoti. Vaikai skatinami mokytis įvairiose erdvėse, kurios įgalina veikti, pažinti ir atrasti, todėl ugdymasis vyksta tiek mokykloje, tiek už mokyklos ribų.

Didelį dėmesį skiriame komandiniam darbui. Mūsų mokykloje komandinis darbas yra ne tik mokymosi metodas, bet ir gyvenimo būdas. Skatiname vaikus bendradarbiauti įvairiose veiklose: nuo projektų iki sporto varžybų. Mokytojai veikia kaip mentorai, padedantys vaikams ugdyti ne tik žinias ir įgūdžius, bet ir tokias svarbias kompetencijas kaip bendravimas, problemų sprendimas ir lyderystė. Mūsų mokytojai yra puikus komandinis darbo pavyzdys. Jie bendradarbiauja komandose, dalijasi gerąja patirtimi, organizuoja šventes ir kartu kuria mokymosi aplinką, kurioje kiekvienas vaikas jaučiasi svarbus ir vertingas.

Mokykloje vyrauja ryškus bendruomeniškumas. Kūrybingi, netradiciniai, prasmingi renginiai, tokie kaip bendruomenės sporto ir šeimos šventė, labdaros akcijos bei išskirtinės žinių viktorinos, kuriose dalyvauja ne tik mūsų mokyklos ugdytiniai, bet ir svečiai iš kitų mokyklų. Siekiame glaudaus bendradarbiavimo su tėvais, todėl reguliariai organizuojame individualius pokalbius, skatiname dalyvauti mokyklos gyvenime ir būti jos dalimi.

Šeimos vaidmuo ugdymo procese yra neatskiriama ir labai svarbi dalis. Bendradarbiavimas su tėvais ir globėjais užtikrina ugdymo tęstinumą ir dermę namuose ir mokykloje. Šeimos dalyvavimas ugdymo procesuose, nuolatinis dialogas ir partnerystė leidžia užtikrinti, kad kiekvienas vaikas gautų reikiamą pagalbą ir palaikymą, atsižvelgiant į jo individualius poreikius ir gebėjimus. Tėvų įsitraukimas skatina pasitikėjimą, bendruomenės

stiprinimą ir geresnius vaikų ugdymosi rezultatus. Didelis dėmesys skiriamas ugdytinių šeimos pažinimui, tėvų nuostatų, lūkesčių ir poreikių tenkinimui.

II. IKIMOKYKLINIO UGDYMO PRINCIPAI

Ikimokyklinio ugdymo turinys sudarytas remiantis šiais principais, užtikrinančiais ugdymo(si) kryptingumą, integralumą, veiksmingas ugdomąsias sąveikas ir ugdymo(si) kokybę:

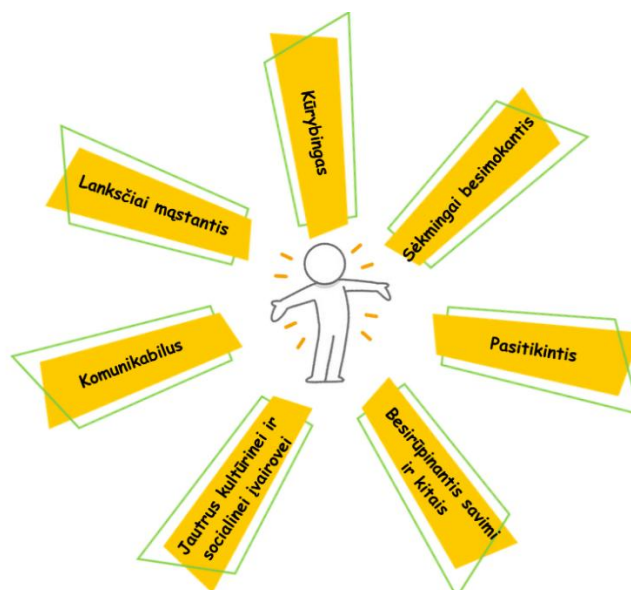
- ***ugdymo(si) ir priežiūros vienovės principas.*** Ikimokyklinio ugdymo(si) procesui būdinga ugdymo(si) ir priežiūros vienovė. Kiekviena suplanuota ir nesuplanuota sąveika bei kasdienė rutina yra ugdanti, turtinanti vaiko patirtį. Ilgalais, nuolatinis, saugus vaiko emocinis ryšys su mokytoju sukuria prielaidas visavertei vaiko raidai ir ugdymui(si);
- ***vaiko raidos ir ugdymo(si) dermės principas.*** Ugdymo(si) procese atsižvelgiama į raidos nulemtą vaikų poreikių, patirties ir gebėjimų įvairovę ir skatinama visapusiška vaiko raida – fizinė, emocinė, socialinė, pažinimo, komunikavimo, meninės raiškos;
- ***žaismės principas.*** Žaismingumas yra viso ikimokyklinio vaikų ugdymo(si) pagrindinis bruožas, neatsiejama tyrinėjimo, eksperimentavimo, fantazavimo, kūrybos dalis, o žaidimas – svarbiausia savarankiška vaiko veikla;
- ***sociokultūrinio kryptingumo principas.*** Ugdymas(is) yra grindžiamas žmogiškosiomis, tautinėmis ir pilietinėmis vertybėmis, padedančiomis vaikams įsitraukti į supančią kultūrinę aplinką ir didinančiomis atvirumą kultūrinei bei kalbinei įvairovei;
- ***integralumo principas.*** Siekiama visuminės vaikų raidos, užtikrinamas darnus visų pasiekimų sričių gebėjimų plėtojimas, ugdymo(si) sričių tarpusavio ryšiai, vidinės turinio sąsajos kiekvienoje ugdymo(si) srityje, vaikų veiklos integralumas;
- ***įtraukties principas.*** Sudaromos sąlygos kiekvienam vaikui ugdytis, plėtoti savo galias, gauti reikiamą pagalbą, patirti sėkmę, atsižvelgiant į ugdymosi poreikių įvairovę;
- ***kontekstualumo principas.*** Vaikų ugdymas(is) vyksta estetiškuose, į veiklą įtraukiančiuose, vaikų iniciatyvoms atvirose artimiausios socialinės, kultūrinės, kalbinės ir gamtinės aplinkos kontekstuose, siekiama vaikų ugdymo(si) patirčių aktualumo, prasmingumo;

- **vaiko ir mokytojo bendro veikimo principas.** Aplinkos, sąveikos, bendros prasmės kuriamos įsiklausant ir atliepiant vaikų poreikius, interesus, iniciatyvas, nuomonę, drauge priimant sprendimus;
- **lėtojo ugdymo(si), užtikrinančio gilų įsitraukimą, principas.** Vaikai giliai išgyvena ir pajaučia kiekvieną čia ir dabar momentą, kai skiriama pakankamai laiko kasdienei rutinai, tyrinėjimo ar kūrybos procesui, nuostabai ir atradimo džiaugsmui;
- **reflektyvaus ugdymo(si) principas.** Mokytojas drauge su vaiku emocijomis ir veiksmais atspindi vaiko veikimo patirtis. Su vaikais drauge pagal jų gebėjimus apmąstomos vaikų emocijos, veiklos ir jų rezultatai, numatomas tolesnis veikimas. Mokytojai apsversto autentiškas vaikų patirtis, veiklos kokybę ir savo pedagoginių sprendimų poveikį vaikų ugdymui(si).
- **šimos ir mokyklos partnerystės principas.** Mokykla ir šeima (globėjai) bendradarbiauja rengiant Programą, užtikrinant ugdymo(si) tęstinumą ir dermę, kuriant susitelkusią, kartu besimokančią bendruomenę. Tėvai ir mokyklos darbuotojai pasitiki vieni kitais ir veikia dėl vaikų interesų.

III. TIKSLAS, UŽDAVINIAI, UGDYMO SI REZULTATAI

Ikimokyklinio ugdymo tikslas – atsižvelgiant į vaikų prigimtines galias, patirtį, poreikius, šeimos ir bendruomenės susitarimus, kurti lanksčius edukacinius kontekstus, įgalinančius vaikus išsiugdyti pasitikėjimo, rūpinimosi savimi ir kitais, kultūrinio ir socialinio jautrumo, komunikavimo, lankstaus mąstymo, kūrybiškumo, mokėjimo mokytis pradmenis.

Formuluodama ugdymo uždavinius, mokykla siekia užtikrinti lanksčias sąlygas, padedančias puoselėti ir plėtoti vaiko galias. (1 pav.).

1. Pav. Vaiko galios

Tikslui pasiekti iškelti šie uždaviniai:

- Puoselėti pagarbią, savarankišką ir empatišką asmenybę, kuri geba reikšti mintis, priimti kitą, kurti prasmingus santykius ir veikti atsakingai bendruomenėje.
- Užtikrinti žaidimu grįstą ugdymą, kuriame žaismingumas tampa natūralia vaikų tyrinėjimo, kūrybos, bendravimo ir mokymosi forma.
- Skatinti smalsumą ir kūrybiškumą, pasitelkiant patyriminio ugdymo, STEAM bei Mąstymo mokyklos metodus, kad vaikai galėtų įvairiapusiškai pažinti pasaulį ir jame veikti.
- Kurti saugią, estetišką, vaiko iniciatyvoms atvirą ugdymo(si) aplinką, kurioje kiekvienas vaikas jaučiasi reikšmingas, girdimas ir laisvas atrasti.
- Ugdyti vaikų lankstų, kritinį ir matematinį mąstymą, skatinant juos įsitraukti į praktines, kūrybines bei problemų sprendimo veiklas, kurios lavina savarankišką mąstymą ir gebėjimą argumentuoti.
- Užtikrinti įtraukų ir diferencijuotą ugdymą, pritaikant ugdymo turinį prie vaikų poreikių, pasiekimų įvairovės ir individualaus ugdymosi tempo, siekiant kiekvieno pažangos ir sėkmės.
- Skatinti vaikų refleksiją ir emocinį sąmoningumą, drauge su mokytoju apmąstant veiklas, emocijas ir patirtis, stiprinant vaikų savivoką ir atsakomybę už mokymąsi.

Ugdymo(si) rezultatai – vertybinės nuostatos, esminiai gebėjimai, pasiekimų srities dėmenys įgyjami, plėtojant pasiekimus 18-oje sričių, kurios užtikrina optimalią vaiko galių ūgtį ir padeda vaikams tapti: pasitikintiems, besirūpinantiems savimi ir kitais, jautriems kultūrinei ir socialinei įvairovei, komunikabiliems, lanksčiai mąstantiems, kūrybingiems, sėkmingai besimokantiems.

Mokyklos programoje vaiko auginamų galių, pasiekimų ir ugdymosi sričių ryšiai pateikti konceptualiaame modelyje (2 pav.)

2. Pav. Mokyklos konceptualus modelis

IV. UGDYMO(SI) TURINYS, PROCESAS IR APLINKOS

Ikimokyklinio ugdymo(si) turinys konstruojamas remiantis penkiomis ugdymosi sritimis bei jų pasiekimų sritimis. Kiekvienoje srityje numatomi konkretūs vaiko pasiekimai, kurie atskleidžia ir padeda kryptingai plėtoti vaiko galias. Ugdymo turinys grindžiamas pasiekimų aprašais ir planuojamas atsižvelgiant į vaiko amžių ir raidos ypatumus, todėl pasiekimai detalizuojami pagal skirtingus amžiaus tarpsnius. Turinyje integruojamos vertybinės nuostatos, esminiai gebėjimai, ugdymosi gairės ir įtraukaus ugdymo principai, užtikrinantys visapusišką vaiko asmenybės raidą. Ugdymo(si) turinys, mokytojo vaidmuo ugdymo(si) procese, ugdymo(si) kontekstai, metodai ir būdai padeda siekti asmeninės vaiko ūgties. Mokyklos konceptualus ugdymo modelis (2 pav.) lemia ne tik ugdymo turinio įgyvendinimo būdus, bet ir kasdienę pedagoginę praktiką, aplinkos kūrimą ir bendradarbiavimo formas. Jis skatina vaiką veikti aktyviai, mokytoją – aktyviai plėtoti vaiko galias, kurti įtraukiančius ugdymo(si) kontekstus ir aktyvią aplinką. Vaiko ugdymas(is) grindžiamas vaiko ir mokytojo kūrybinės sąveikos, spontaniško – situacinio ugdymo, ugdymo situacijų inicijavimo, ugdymo(si) aplinkos kūrimo sinteze. Vaikas yra bendro ugdymo(si) proceso kūrėjas, visavertis ugdymo(si) turinio ir proceso dalyvis, inicijuojantis, kuriantis ir reflektuojantis savo veikimą ir taip dalyvaujantis su jo ugdymu(si) susijusiuose sprendimuose. Aktyviai dalyvaudamas vaikas į ugdymo procesą ir jo vertinimą įtraukia savo tėvus. Mokytojas

reaguoja ir stebi vaiko ugdymo(si) situacijas, įsiklauso į jo nuomonę. Ugdymo(si) turinio įgyvendinimas organizuojamas taip, kad atitiktų pagrindinius ir prigimtinius vaiko poreikius, sudarytų galimybę atsiskleisti vaiko savitumui ir individualumui visose pasiekimų srityse.

Ugdymo turinys

Ugdymosi sritis – Tyrinėju ir pažistu aplinką	
Vaiko galia – LANKSČIAI MĄSTANTIS	
Pasiekimų sritis – APLINKOS PAŽINIMAS	
Vertybinė nuostata. Nori pažinti ir suprasti aplinkinį pasaulį, džiaugiasi sužinojęs ką nors nauja.	
Esminiai gebėjimai. Pažįsta jam suprantamus socialinius, kultūrinius ir gamtos objektus.	
Pasiekimų srities dėmenys: gebėjimas pažinti socialinę ir kultūrinę aplinką; gebėjimas pažinti gamtinę aplinką; pagarbus santykis su gyvybe ir aplinka.	
Ugdymo(si) gairės, ūgties siekiamybė	
1–3 metai	4–6 metai
* Tyrinėja daiktus griebdamas, liesdamas, mesdamas, kišdamas į burną, kramtydamas, domisi judančiais, garsus skleidžiančiais, ryškių spalvų daiktais. * Daiktų pasaulį pažįsta ir atpažįsta visais jautimais, padedančiais suvokti daiktų spalvą, formą, garsą, kvapą, skonį, tekstūrą. * Stebi, atpažįsta ir pavadina vis daugiau artimiausioje aplinkoje esančių augalų, gyvūnų, daiktų, domisi jais. Skiria atskirus gamtos reiškinius. Žino kai kurių daiktų paskirtį, jais naudojasi (šukos, šaukštas, nosinaitė). * Žaisdamas ir tyrinėdamas pažįsta artimiausioje aplinkoje esančius daiktus, patiria, kad daiktai (žaislai, baldai, knygos, kamuoliai ir kt.) turi požymius (forma, dydis, spalva ir tekstūra), kad medžiagos, iš kurių pagaminti daiktai, yra skirtingos (minkštos, kietos, skaidrios, neskaidrios, lengvos, sunkios). * Orientuojasi savo grupės, darželio, namų aplinkoje. Pasako savo ir savo šeimos narių vardus. Dalyvauja prižiūrint augalus ar gyvūnus.	* Tyrinėja gamtos ir žmogaus sukurtus daiktus, varto enciklopedijas, klausosi informacinių tekstų, stebi tiksliai parinktus vaizdo įrašus, aiškindamasis gamtos objektų (jie auga, jiems reikia maisto ir pan.) ir žmogaus sukurtų daiktų skirtumus. * Domisi, kaip yra kuriami daiktai, kiek reikia pastangų, išmanymo juos kuriant; pradeda suvokti, kad žmogaus sukurtų daiktų kaitą lemia mokslo ir technologijų pažanga. * Drauge su mokytoju aiškinasi, kaip daiktai keitėsi, kokie jie buvo seniau, kokie dabar. * Lygina praeities ir dabarties daiktus, komentuoja jų išvaizdą, paskirtį, kaip veikia, iš ko pagaminti. * Vartydamas paveikslėlių ir interaktyvias knygas, žiūrėdamas vaizdo medžiagą, žaisdamas žaislais, apžiūrėdamas išvykų metu, susipažįsta su ryšio palaikymo, transporto priemonėmis, jas grupuoja (pvz.: oro, vandens, sausumos). * Stebi, renka, tyrinėja, grupuoja, atpažįsta ir pavadina augalų dalis (lapai, žiedai, vaisiai, sėklos ir pan.), pajunta tekstūrų skirtumus, vaisiuose suranda sėklas. * Darže, šiltnamyje, ant palangės sodina, prižiūri augalus, stebi, matuoja, fiksuoja, kaip jie auga. Prižiūrėdamas augalus mokosi rūpintis gamta ir aplinka, prisiimti atsakomybę, pasitikėti savo jėgomis. * Atpažįsta gyvūnus, jų kūno formas, išskirtinius požymius, gyvenamąsias vietas. Mėgdžioja gyvūnų balsus, būdingus judesius.

	* Diskutuoja apie gyvūnų naudą, aiškinasi, ko reikia, kad gyvūnai gyventų, gerai jaustųsi. Stebi kieme sutiktus gyvūnus (sraigės, vabzdžius, vorus, varles, paukščius). * Tyrinėja, aiškinasi, kas ir kaip vyksta gamtoje, pastebi gyvosios ir negyvosios gamtos vienovę: augalui reikia dirvožemio, vandens, saulės šviesos; gyvūnui – maisto, vandens, būsto. * Mokytojo padedamas, aiškinasi, stebi, tyrinėja organizmų poreikius, aiškinasi, kam naudojamas vanduo, kodėl jis toks svarbus ir reikalingas. * Seka paros, metų ciklą. Aiškinasi, kaip gyvena augalai ir gyvūnai – dieną ir naktį, skirtingais metų laikais, kokie pasikeitimai vyksta jų gyvenime. * Žaisdamas atranda fizikinius reiškinius: jėgas (tamprumo – guma, spyruoklė, trinties – vieni batai slysta, kiti – ne), energiją (elektros energija, šilumos energija), paprastuosius mechanizmus (dvivietės sūpuoklės, nuožulnioji plokštuma), magnetizmą. * Eksperimentuoja, kokius daiktus magnetas traukia (turinčius geležies), atkreipia dėmesį, kad magnetas turi du polius, pastebi, kad kartais poliai ne traukia vienas kitą, o stumia.
Vaiko pasiekimų ūgties aplinkos pažinimo pasiekimų srityje pasiekimų žingsnius žiūrėti Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašo 10-11 puslapiuose. https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf	
Pasiekimų sritis – SKAITMENINIS SUMANUMAS	
Vertybinių nuostatų. Nusiteikęs pažinti, išbandyti ir saugiai naudoti aplinkoje esančias skaitmenines technologijas.	
Esminiai gebėjimai. Geba pažinti ir naudoti lengvai valdomas skaitmenines priemones, kurti elementarų skaitmeninį turinį, sudaryti kelių vienas po kito einančių veiksmų programas.	
Pasiekimų srities dėmenys: gebėjimas tikslingai naudoti skaitmenines priemones; elementaraus skaitmeninio turinio kūrimas; veiksmų sekų naudojimas problemoms spręsti; saugus naudojimasis išmaniaisiais įrenginiais.	
Ugdymo(si) gairės, ūgties siekiamybė	
1–3 metai	4–6 metai
* Stebi išmaniuosius žaislus, siekia rankomis ir klausosi jų skleidžiamų garsų. Visais pojūčiais pradeda tyrinėti žaislus ir daiktus. * Nori naujų išpūdžių, aktyviai domisi aplinkos daiktais: juda, norėdamas paimti, pasiekti, išbandyti žaislus ar daiktus. Patraukia, pastumia, paridena, įdeda daiktus ir stebi, kas vyksta, bando pakartoti pavykusį veiksmą. Stebi, mėgdžioja, klausia.	* Žaisdamas, tyrinėdamas aplinką, naudojasi išmaniaisiais daiktais (žaislais, robotukais, išmaniaisiais rašikliais, telefonais, planšetėmis, išmaniosiomis grindimis ir kt.), aiškinasi jų veikimo būdą, juos išbando. Ieško atsakymų į pačiam kylančius ir mokytojo nuolat keliamus klausimus. * Mokytojo padedamas, ribojant laiką, naudojasi jo amžių atitinkančiomis

* Modeliuoja veiksmus ir siužetinio žaidimo epizodus. Džiaugiasi tuo, ką išmoko. * Veikia spontaniškai ir tikėdamasis tam tikro rezultato. Klausia, kaip kas nors vyksta, kaip veikia, atidžiai stebi, bando. * Žaisdamas, tyrinėdamas aplinką, domisi grupėje esančiais įvairiais jų amžių atitinkančiais išmaniaisiais daiktais (žaislais, robotukais, rašikliais ir kt.). * Žaisdamas atlieka dviejų nesudėtingų, suprantamų veiksmų sekas (paimti kamuolį ir paduoti draugui, linguoti ir ploti, dėlioti kaladėles). * Sužino ir mokosi skaitmeninių priemonių saugaus naudojimo taisyklių.	prasmingomis, ugdymą(si) papildančiomis skaitmeninėmis technologijomis ir skaitmeniniu turiniu (vaizdo įrašais, žaidimais, garsinėmis knygelėmis, ugdomosiomis programėlėmis ir kt.) žaisdamas ir pažindamas aplinką. * Nesudėtingo skaitmeninio turinio kūrimo galimybes (piešimas, fotografavimas, garso ir vaizdo įrašas) atranda išitraukdamas į įvairias mokytojo paskatintas kūrybines, tyrinėjimo ir judrias veiklas. * Norėdamas ką nors išmokti, pasako, ko nežino. Drąsiai spėja, bando, klysta ir taiso klaidas, klauso, ką sako kiti, pasitikslina. Aptaria padarytus darbus, planuoja, ką darys toliau, spėlioja, kas atsitiks, jeigu... * Apie objektus ir reiškinius, kurių neįmanoma tiesiogiai matyti, paliesti, išgirsti, informaciją gauna, mokytojo padedamas, naudodamasis išmaniaisiais įrenginiais. * Skaitmeninių priemonių saugaus ir atsakingo naudojimo, virtualaus bendravimo taisykles sužino ir mokosi taikyti jas aptardamas su suaugusiuoju (mokytoju, tėvais), nagrinėdamas įvairias situacijas ir pavyzdžius. * Žaisdamas, konstruodamas, bando sudėlioti veiksmų sekas, kurias atlieka skaitmeniniai objektai (robotukai, valdikliai ir pan.). Nurodo, kuo skiriasi rezultatai, kai komandas atlieka žmogus ir robotas. Stebėdamas ir nagrinėdamas įvairių veiklų atlikimo veiksmus, pastebi jų pasikartojimą. * Bando susirasti nesudėtingą informaciją internete, knygoje, enciklopedijose, klausinėja draugų, suaugusiųjų, kai reikia, prašo pagalbos. * Su žaidybinėmis programavimo aplinkomis susipažįsta programuodamas paprasčiausias animacijas, žaidimus, dėliodamas komandų blokų sekas ir jas vykdydamas. * Programuodamas nesudėtingas animacijas programavimo aplinkose, nuosekliai atlieka veiksmus, atpažįsta kartojamus veiksmus. Išbando užrašytas veiksmų sekas.
Vaiko pasiekimų ūgties skaitmeninio sumanumo pasiekimų srityje pasiekimų žingsnius žiūrėti Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašo 13-14 puslapiuose.	
https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf	
Pasiekimų sritis – MATEMATINIS MĄSTYMAS	
Vertybinė nuostata. Nusiteikęs pažinti pasaulį jam suprantamais matematiniais būdais.	

Esminiai gebėjimai. Atranda skaičių ir figūrų pasaulį, plėtoja supratimą ir kalbą apie skaičiavimo ir matavimo būdus, jų taikymą aplinkai pažinti, problemoms spręsti, geba išreikšti pastebėjimus apie objektų kiekį, formą, dydį, sekas, vietą ir judėjimo kryptį.	
Pasiekimų srities dėmenys: skaičiaus pajauta, samprotavimai apie kiekį ir duomenis; mato pajauta ir išmatuojamų dydžių palyginimas; geometrinių modelių pažinimas; vietos ir krypties apibūdinimas, sekų tyrinėjimas.	
Ugdymo(si) gairės, ūgties siekiamybė	
1–3 metai	4–6 metai
* Gestais, mimika parodo, jog suvokia, ką reiškia yra (nėra), dar, taip (ne). Susidomi, kai parodomas kitokios formos, dydžio, spalvos daiktas: siekia jį paimti, tyrinėja. * Žaisdamas rūšiuoja daiktus pagal dydį, formą, spalvą, tekstūrą, naudodamas rūšiavimo žaislus ir sensorines priemones. Daiktus ir jų savybes mokosi suprasti ir pavadinti, kai jo tyrinėjimus lydi mokytojo komentarai, klausimai, grįžtamasis ryšys. * Žaisdamas atlieka dviejų nesudėtingų, jam suprantamų veiksmų sekas (pavyzdžiui, paimti kamuolį ir paduoti draugui, linguoti ir ploti, dėlioti kaladėles). * Natūraliai įsitraukia į aplinkoje esančių daiktų ir objektų tyrinėjimą. Kalbinamas suaugusiojo, ima reaguoti į tokią daiktų savybę kaip forma, spalva vis geriau suprasdamas, kai apie daiktą sakoma: „toks pat“, „panašus“, „skiriasi“, „kitoks“. * Natūraliai įsitraukia į žaismingą veiklą su daiktais, į kuriuos galima ką nors įpilti, įdėti. Kalbinamas suaugusiųjų, supranta, ką reiškia „pilnas“ ir „tuščias“. * Noriai įsitraukia į įvairias eksperimentines ir kasdienėje veikloje pasitaikančias ilgio, pločio, aukščio, masės, tūrio palyginimo veiklas. * Drauge su mokytoju ir kitais vaikais atranda vis daugiau būdų daiktų atitinkamiems dydžiams palyginti. Daiktų ilgį, plotį, aukštį palygina netiesiogiai, daiktus sugretindamas. Daiktų mases palygina daiktus kilnodamas. Spėja, kuriame inde telpa daugiau vandens, o spėjimą patikrina vandenį perpildamas iš vieno indo į kitą. Savo pastebėjimus išreiškia parodydamas daiktus, kurie suaugusiojo apibūdinami šiomis su matavimu susijusiomis sąvokomis: „ilgas“ arba „trumpas“, „aukštas“ arba „žemas“.	* Pradedą skaičiuoti daiktus, palygina dvi daiktų grupes pagal daiktų kiekį grupėje. Padalina daiktus į grupes po lygiai (po du, po tris). Supranta, kad prie daiktų pridedant po vieną jų skaičius grupėje didėja, o paimant po vieną – mažėja. Pradedą vartoti kelintinius skaitvardžius (pirmas, antras...). * Pradedą skirti dešinę ir kairę savo kūno puses, kūno priekį, nugarą. Nurodydamas kryptį vartoja žodžius: pirmyn – atgal, kairėn – dešinėn, aukštyn – žemyn. * Daiktus pažįsta juos stebėdamas, sugretindamas, palygindamas, grupuodamas, rikiuodamas nuo mažiausio iki didžiausio, komponuodamas, konstruodamas. * Mokytojo padedamas, ieško panašumų ir skirtumų, sprendžia iškilusias problemas. * Tyrinėja, kuo tos pačios rūšies daiktai skiriasi vieni nuo kitų (pavyzdžiui, kamuoliai skiriasi dydžiu, svoriu, spalva) ir nuo kitos rūšies daiktų (pvz.: kamuoliai forma skiriasi nuo knygų). * Apžiūrinėdamas iš visų pusių, viršaus, apačios, liesdamas, atpažįsta daiktus pagal požymius: spalvą, tekstūrą (lygus, šiurkštus, švelnus), formą (apvalus, kampuotas, pailgas), ieško daikto pagal žodinį apibūdinimą. * Mokytojui padedant, gretina realius daiktus ir jų atvaizdus iš skirtingos perspektyvos (iš šono, viršaus, apačios, šešėlio), pradedą suprasti jų vaizdavimą plokštumoje (pavyzdžiui, planas). * Daiktų dydį tyrinėja, bandydamas apimti delnais, apglėbti, gretindamas su savo ūgiu. * Skaičiuoja daiktus (kaladėles, šiaudelius...) ir sieja juos su skaičiumi. Daiktų kiekius lygina (daugiau, mažiau ar lygu). * Tyrinėdamas aplinką atranda, kiek daug erdvinės informacijos yra aplink: elementų išdėstymo, atsikartojimo, formos bendrumo. * Atranda, kad figūromis ir objektais erdvėje galima manipuliuoti: apversti, pasukti,

	pastumti. Kalbinamas išmoksta pavadinti vis daugiau linijų, dvimačių (plokštumos) ir trimačių (erdvės) figūrų, džiaugiasi jas atpažindamas paveikslėlyje, aplinkoje surasdamas jų analogų.
Vaiko pasiekimų ūgties matematinio mąstymo pasiekimų srityje pasiekimų žingsnius žiūrėti Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašo 11-13 puslapiuose. https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf	
Vaiko galia – SĖKMINGAI BESIMOKANTIS	
Pasiekimų sritis - TYRINĖJIMAS	
Vertybinė nuostata. Domisi viskuo, kas vyksta aplinkui, noriai stebi, bando ir samprotauja.	
Esminiai gebėjimai. Aktyviai tyrinėja save, socialinę, kultūrinę ir gamtinę aplinką, įvaldo tyrinėjimo būdus (stebėjimą, eksperimentavimą, klausinėjimą), samprotauja apie tai, ką pastebėjo, atrado, pajuto, patyrė.	
Pasiekimų srities dėmenys: gebėjimas kelti klausimus, spėlioti, numatyti; gebėjimas taikyti įvairius tyrinėjimo būdus ir priemones; gebėjimas apmąstyti, aptarti tyrinėjimo procesą ir atradimus.	
Ugdymo(si) gairės, ūgties siekiamybė	
1–3 metai	4–6 metai
* Tyrinėja daiktus visais jautimais: rega, klausia, uosle, skoniu ir lytėjimu. * Grupėje esančius daiktus pažįsta per griebimą, lietimą, mėtymą, kišimą į burną, kramtymą. * Domisi judančiais, skleidžiančiais garsus, ryškių spalvų objektais. Rūšiuoja daiktus pagal formą, spalvą, dydį naudodamas sensorines priemones. * Žaisdamas ir tyrinėdamas mokosi, kad daiktai turi skirtingas savybes. Susipažįsta su įvairiomis medžiagomis: minkštomis, kietomis, skaidriomis, neskaidriomis, lengvomis, sunkiomis. * Stebi, kaip vanduo keičia būsenas: užšaldo į ledą. Tirpina ledo kubelius, pastebi, kaip vanduo išgaruoja nuo šaligatvio plytelių. * Eksperimentuodamas spėlioja, kurie daiktai vandenyje nuskęs, kurie – plūduriuos, aiškinasi, nuo ko tai priklauso. * Eksperimentuoja su faktūromis, spalvomis, dydžiais, formomis, kurdamas junginius ir darydamas atradimus. * Kūrybiškai mėgdžioja suaugusiųjų veiklas naudodamas saugius buities objektus: laisto augalus, maišo medžiagas, naudoja pirštų dažus, kempinėles, gamtines medžiagas kurdamas meninius darbus.	* Tyrinėja, kaip tos pačios rūšies daiktai skiriasi pagal dydį, svorį, spalvą. Atpažįsta daiktus pagal jų savybes: formą, tekstūrą, kvapą, dydį. Palygina daiktus tarp rūšių. Apžiūrinėdamas daiktus iš įvairių pusių, mokosi suprasti jų formą ir struktūrą. * Tyrinėja gamtos ir žmogaus sukurtus daiktus, lygina jų savybes ir funkcijas. Naudojasi enciklopedijomis, klausosi informacinių tekstų, žiūri vaizdo įrašus, kad sužinotų apie gamtos objektus ir žmogaus sukurtus daiktus. Supranta, kad mokslo ir technologijų pažanga keičia žmogaus sukurtų daiktų formą ir paskirtį. * Susipažįsta su prietaisais, padedančiais tyrinėti aplinką. * Eksperimentuoja su žaislais ir išmaniaisiais įrenginiais, sužinodamas apie jų veikimą ir funkcijas. * Tyrinėja fizikinius reiškinius, tokius kaip tamprumas, trintis, energija, magnetizmas, ir supranta jų poveikį daiktų elgsenai. * Tyrinėja šešėlius, kuriuos sukuria saulė, ir eksperimentuoja su daiktais, kad išgautų trumpus ir ilgus šešėlius. Išbando atspindžių tyrinėjimus ir kuria „saulės zuikučius“. * Susipažįsta su medžiagomis: kietomis, skystomis, dujinėmis, tyrinėja jų savybes.

	*Eksperimentuoja su vandeniu, išsiaiškindamas, kurios kietos medžiagos tirpsta vandenyje, kurios ne. Naudodamas „oro gaudykles“, tyrinėja oro buvimo ženklus.
Vaiko pasiekimų ūgties tyrinėjimo pasiekimų srityje pasiekimų žingsnius žiūrėti Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašo 25-26puslapiuose. https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf	
Vaiko sritis – PROBLEMŲ SPRENDIMAS	
Vertybinė nuostata. Domisi viskuo, kas vyksta aplinkui, noriai stebi, bando ir samprotauja.	
Esminiai gebėjimai. Geba atpažinti ir įvardyti iššūkį, problemą, kliūtį, savarankiškai ir drauge su kitais ieško iššūkio įveikos, problemos sprendimo būdų, apsvarsto ir pasirenka tinkamus konkrečiai situacijai, įvertina priimtų sprendimų pasekmes.	
Pasiekimų srities dėmenys: gebėjimas atpažinti ir įvardinti problemą; gebėjimas ieškoti problemos sprendimo būdų ir juos įgyvendinti; gebėjimas stebėti ir atsižvelgti į priimto sprendimo pasekmes.	
Ugdymo(si) gairės, ūgties siekiamybė	
1–3 metai	4–6 metai
* Bandydamas pakeičia veiksmus, jei pirmas bandymas nepavyksta. * Reaguodamas į pasiektą rezultatą, vaikas savo kūno judesiais, mimika ir balsu parodo, ar jam pavyko, ar ne. * Kai reikia, jis ieško suaugusiojo ar vyresnio vaiko pagalbos, kad išspręstų problemą. * Susidūręs su nauja situacija, padedamas suaugusiojo, susitelkia į problemą ir taiko jau žinomus veikimo būdus. * Bando įvairius sprendimo variantus, pasirenka iš suaugusiojo pasiūlytų sprendimų ir stebi savo veiksmų pasekmes, kad išspręstų problemą.	* Dalyvauja žaidimuose ir įvairiose veiklose, kurios padeda suvokti savo norus, pomėgius ir interesus. * Kelia sau paprastus tikslus veikloje ir stengiasi jų siekti. Susidūręs su kliūtimis, mokosi keisti veikimo būdus, ieškoti naujų sprendimų, mokosi prašyti ir priimti pagalbą. * Mokosi atpažinti ir natūraliai priimti sudėtingas veiklas, kliūtis, sunkumus ar problemas, ir yra pasiruošęs jas savarankiškai ar su kitų pagalba įveikti. *Svarsto, kas pavyko ar nepavyko, ir ką galima daryti toliau ar kitaip. Susidūręs su nauja problema, taiko turimas žinias ir patirtį, pradeda vertinti problemą iš skirtingų perspektyvų. *Pasirenka tinkamiausią sprendimą iš kelių galimų, tariausi su kitais, siūlo ir priima pagalbą. Stebi, aptaria ir atsižvelgia į priimtų sprendimų pasekmes. *Kuriam problemines žaidybines situacijas, kurių metu ieško įvairių problemos sprendimo būdų, inscenizuodamas tam tikrą įvykį, panaudodamas naratyvinį žaidimą. * Įsitraukia į žaidimus, įvairias veiklas, kurios padeda patirti ir suprasti: noriu – nenoriu, mėgstu – nemėgstu, įdomu – neįdomu, paskatina atpažinti, tyrinėti, įvardyti ir skirtingais būdais suaugusiesiems ir kitiems vaikams parodyti savo poreikius, pomėgius, interesus. Vis geriau atpažįsta bei įvardija įvairias situacijas bei priežastis.

	*Mokosi veiksmų sekos ir problemų sprendimo būdų. Suvokia veiksmų sekas (algoritmus) problemoms spręsti. Taiko problemų sprendimo būdus stebėdamas, žaisdamas, nagrinėdamas ir įvardydamas įvairių procesų, kasdienių darbų ir veiklų atlikimą žingsniais, nusako veiksmų eiliškumą, žino susitarimus-taisykles.
Vaiko pasiekimų ūgties problemų sprendimo pasiekimų srityje pasiekimų žingsnius žiūrėti Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašo 26-27 puslapiuose. https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf	
Pasiekimų sritis – MOKĖJIMAS MOKYTIS	
Vertybinių nuostatų. Noriai mokosi, džiaugiasi tuo, ką išmoko.	
Esminiai gebėjimai. Geba mokytis ir pradeda valdyti savo mokymosi veiklą, smalsauja, įsitraukia į savo sumanytas ir kitų pasiūlytas veiklas, aktyviai siekia tikslo, stebi, apmąsto ir koreguoja savo veiklos procesą bei rezultatus.	
Pasiekimų srities dėmenys: gebėjimas įsitraukti į dominančią veiklą; pastangos kryptingai veikti įgyvendinant ketinimą ar tikslą; gebėjimas stebėti savo ir bendro veikimo pažangą, koreguoti procesą; gebėjimas reflektuoti savo veiklos procesą ir rezultatą.	
Ugdymo(si) gairės, ūgties siekiamybė	
1–3 metai * Sutelkia dėmesį į žaislus, daiktus, žmones, reaguoja kūno judesiais, mimika, garsais, šypsena. * Žiūrėdamas į besišypsiančio suaugusiojo veidą ir pats pradeda šypsotis. Stebi ir kartoja garsus, judesius. * Žaislus deda į burną, ima, meta, perima iš rankos į ranką, barškina, daužo. * Juda spontaniškai ir turėdamas tikslą ką nors pasiekti, pajudinti, pabandyti. Tai daro sutelkęs dėmesį, tačiau lengvai pereina prie kitos veiklos. * Kelis kartus iš eilės žiūri, klausosi to paties, pvz., skaitomos pasakos, dainos ar filmuko. * Pastebėjęs suaugusiųuosius, vyresnius ar bendraamžius vaikus ką nors darant, pats bando daryti taip pat. Daug kartų kartoja veiksmą. * Veikia spontaniškai ir tikėdamasis tam tikro rezultato. * Klausia, kaip ir kodėl kas nors vyksta, kaip veikia, atidžiai stebi, bando, pvz., pastato bokštą iš kaladėlių, jį sugriauna ir žiūri, kas įvyksta. * Sugalvoja ir žaidžia siužetus su žaislais, kviečia aplinkinius pažaisti kartu parduotuvę ar gydytoją, mėgdžioja suaugusiojo kalbą, veiksmus, žaidimą kartoja keletą kartų, sugalvoja naujų veikėjų, veiksmų. * Noriai imasi įvairių suaugusiųjų darbų, padeda tvarkyti, valyti, padengti stalą.	4–6 metai * Pastebėjęs kažką įdomaus, užduoda klausimus ir ieško atsakymų (pvz., susidūręs su gamtos reiškiniu, klausia apie tai, kodėl medžiai keičia lapus arba kaip veikia lietus, vėliau tyrinėja šias temas per žaidimus, pasakojimus ar veiklas). * Tyrinėja ir eksperimentuoja su gamtos objektais (pvz., žiūri per mikroskopą, stebi augalus ir gyvūnus). * Mokytojo padedamas naudoja knygas ar internetinius šaltinius, kad galėtų gilinti savo žinias. * Numato veiksmus, kuriuos atliks norėdamas pasiekti tikslą. Sąveikaudamas su draugais, mokytoju aptaria, ką turi daryti pirmiausia, ką daryti vėliau, kokius įrankius ar medžiagas naudoti. * Susidūręs su kliūtimi, sugeba prisitaikyti ir keisti savo veiksmus, kad pasiektų norimą rezultatą. Jei pradinis sprendimas nesuveikė, bando kitą būdą. * Po veiklos vaikas supranta kaip sėkmingai įveikė iššūkius ir ką išmoko, apie tai reflektuoja su kitais (pvz., po kūrybinės veiklos pasako, kaip jam pavyko sukurti piešinį ir kokias medžiagas jis pasirinko). * Pasako, kad nori išmokti rašyti, skaityti, skaičiuoti, išsiaiškinti, tyrinėti aplinką.

	* Klausinėja suaugusiųjų, kas, kaip, kodėl vyksta, pats savarankiškai bando ieškoti atsakymų. * Suranda atsakymus į iškilius klausimus. * Savarankiškai ieško sprendimų, o pagalbos į suaugusiųuosius kreipiasi tik tada, kai pats negali išspręsti problemos.
Vaiko pasiekimų ūgties mokėjimo mokytis pasiekimų srityje pasiekimų žingsnius žiūrėti Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašo 28-29 puslapiuose. https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf	
Ugdymo sritis – KURIU IR IŠREIŠKIU	
Vaiko galia - KŪRYBINGAS	
Pasiekimų sritis - KŪRYBIŠKUMAS	
Vertybinių nuostatų. Nusiteikęs drąsiai kurti ir autentiškai išreikšti save, noriai tyrinėti naujas idėjas.	
Esminiai gebėjimai. Pasitelkia patirtį ir vaizduotę, tyrinėja savo ir kitų idėjas, randa būdų ir priemonių parodyti originalumą ir išradingumą įgyvendindamas kūrybinius sumanymus, aptaria tai su kitais.	
Pasiekimų srities dėmenys: kūrybinių idėjų tyrinėjimas, fantazavimas, spontaniškas išbandymas, atkartojimas; kūrybinių idėjų plėtojimas ir įgyvendinimas (improvizavimas, komponavimas ir interpretavimas); savo ir kitų kūrybos reflektavimas, kūrybinių sprendimų pasirinkimas ir pritaikymas.	
Ugdymo(si) gairės, ūgties siekiamybė	
1–3 metai	4–6 metai
* Spontaniškai juda, sąveikauja su aplinka, pradeda pažinti savo kūno galimybes. Judesio kalba išreiškia savo mintis ir emocijas, pažįsta pasaulį. * Mokosi pasirinkti ar kurti erdves žaidimams ir rodo iniciatyvą juos pradėdamas. * Tyrinėja garsus, judesius ir siužetus, eksperimentuoja su fizinėmis medžiagomis ir idėjomis. * Stebi aplinkos objektus, kaupia vizualinius vaizdinius iš meno kūrinių, gamtos ir kitų objektų. * Domisi aplinkoje esančiais daiktais, medžiagomis ir jų savybėmis. * Mėgina įvairiais būdais tyrinėti objektus: spausti, draskyti, maišyti, dėti. * Kuria paprastus kūrinius ar statinius naudodamas įvairias priemones (pvz., statybines kaladėles, popierių, modeliną). * Kūrybinės iniciatyvos skatinamos vaikui veikti pagal savo norus ir galias. * Piešia, spalvina, lipdo, eksperimentuoja su bazinėmis medžiagomis.	* Spontaniškai dalinasi savo kūrybinėmis idėjomis. Fantazuoja apie tai, ką norėtų sukurti, ir aktyviai įsitraukia į idėjų plėtojimą. Siūlo kelis kūrybinių idėjų variantus. * Siūlo neįprastus sprendimus ar būdus įgyvendinti savo sumanymus. Atranda naujus būdus, kaip panaudoti pažįstamas medžiagas kūrybai. * Eksperimentuoja su įvairiomis priemonėmis ir kūrybos būdais kasdieninėse situacijose. * Naudoja netradicines kombinacijas medžiagoms, priemonėms ir kūriniams sukurti. * Vaikai išreiškia savo unikalų pasaulio suvokimą per piešinius, statinius, vaidmenis ar kitus kūrybos būdus. Keičia ir pertvarko savo pradines idėjas siekdami geresnio rezultato. * Kuria darbelius ar projektus su konkrečia paskirtimi (pvz. žaislui, dekoracijai, istorijai iliustruoti). Pasakoja apie tai, ką sukūrė, pabrėždamas pasirinktus kūrybos būdus ir naudotas priemones. * Vaikai kuria įvairias dvimates ir trimates figūras, objektus ir kompozicijas iš įvairaus dydžio įprastų ir netikėtų priemonių bei

	medžiagų: kaladėlių, gamtinės medžiagos, buities rakandų, karštų klijų, antrinių žaliavų, naudodami 3D pieštukus.
Vaiko pasiekimų ūgties kūrybiškumo pasiekimų srityje pasiekimų žingsnius žiūrėti Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašo 24-25 puslapiuose. https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf	
Pasiekimų sritis – MENINĖ RAIŠKA	
Vertybinė nuostata. Domisi menų kalbomis, jaučia meninės raiškos džiaugsmą.	
Esminiai gebėjimai. Pagal savo išgales tyrinėja menų kalbas, spontaniškai ir tikslingai išreiškia emocijas, išpūdžius, mintis, idėjas jau įvaldytomis meninės raiškos priemonėmis, atpažįsta savo meninius pomėgius, vartoja paprasčiausias jam žinomas ir suprantamas menines sąvokas savo patirčiai išreikšti.	
Pasiekimų srities dėmenys: tyrinėjimas ir eksperimentavimas pasitelkiant įvairias menines priemones ir formas; raiška skirtingomis meninėmis priemonėmis ir būdais; menų kalbų vertingumo supratimas, jų aptarimas ir pasirinkimas.	
Ugdymo(si) gairės, ūgties siekiamybė	
1–3 metai	4–6 metai
Dailė * Stebi, tyrinėja, domisi vizualine aplinka. * Spontaniškai tyrinėja vizualinės raiškos priemones: jas liečia, judina, brauko, spaudo, tepioja dažais, pirštukais, pastebi pėdsaką, spalvą, liniją, dėmę, pajaučia tekstūrą, skirtingų faktūrų medžiagiškumo paviršius. * Žaisdamas su skirtingų dvimačių ir trimačių formų objektais, įvairiomis figūromis, čiupinėdamas, minkydamas, stebėdamas juos realioje ir virtualioje erdvėje, atranda erdvinį pasaulį ir erdvinės raiškos galimybes. Muzika * Mėgdžiodamas aplinkos garsus, sutelkia dėmesį į aplinką, pradeda suvokti struktūrą, atkartoja toninius ir ritminius darinius. Žaisdamas muzikinius žaidimus geriau susitelkia, įsitraukia į muziką, išlaiko ir plėtoja įgimtą domėjimąsi muzika. * Klausydamiesi dainavimo be teksto, susitelkia į muziką, ne į žodžius. Plėtoja savos kūrybos spontanišką dainavimą. * Muzikinėje aplinkoje mokosi vis tiksliau suvokti, imituoti ir atskirti ritminius melodinius darinius, įgydamas muzikos kalbos pradmenis. * Įvairių dainų dėka plečia suvokimą apie jį supančią aplinką, įgyja pirmuosius savarankiško judesio bei ritmo pojūčius. * Girdėdamas įvairias dermes ir intonacinius bei ritminius darinius aplinkoje, plečia savo muzikinį žodyną. Šokis	Dailė * Piešdamas ir kurdamas su įvairiomis priemonėmis ir piešimo įrankiais, plėtoja savo grafinę ir spalvinę raišką. * Stebi, komentuoja vaizdus, įvardija spalvas, formas, faktūras, estetinius potyrius. Analizuoja, aptaria, grožisi savo, kitų vaikų ir profesionalių menininkų sukurtus kūrinius. * Tyrinėja raiškos galimybes eksperimentuodamas su dažais, juos maišydamas, žaisdamas linijomis, dėmėmis. * Įgyvendina savo kūrybines mintis ir idėjas, renkasi priemones, įrankius bei technikas raiškai, siekia savitai ir detalai išbaigti kūrybinius darbus. * Grafinė ir spalvinė raiška lavėja kuriant skirtingomis priemonėmis ir įrankiais, išbandant įvairias grafikos technikas, eksperimentuojant su mišriomis technikomis. Muzika * Plėtoja savos kūrybos spontanišką dainavimą. * Judesiu rodo muzikinę frazę, vis geriau imituoja pažįstamą medžiagą, gerina kvėpavimo įgūdžius, plečia vokalinį diapazoną, spontaniškai dainuoja dainas, kuriose juntamas metras, pasikartojantys ritmo dariniai ir tonacija. * Muzikuodamas kūno perkusija ir instrumentais, lavina motoriką ir raumenų kontrolę. Groja nustatytu pulsu,

* Turi individualų vidinį motorikos vystymosi tempą, ritmą ir stilių. * Juda natūraliai, džiaugsmingai, judesys yra spontaniškas, neturintis struktūros. Judesio kalba išreiškia savo mintis ir emocijas, pažįsta pasaulį per fizinę ir jutiminę patirtį. * Palankioje erdvėje judėdamas pradeda jausti laiką, suvokia laiko trukmę, supranta judėjimo tempą, juda greitai arba lėtai, jaučia ritmą, instinktyviai šokinėja pagal tolygų ritmą. Teatras * Mėgdžioja suaugusiojo balso intonacijas, parodytus veiksmus, žaidimų judesius. Veiksmiais parodo jausmus ir norus: mojuoja, apkabina, stumia. * Reiškia emocijas žaisdamas muzikinius žaidimus. Pasirenka žaislus, daiktus, atlieka matytus veiksmus: supa lėlę, nešioja meškutį, mojuoja kaspinėliais, skarelėmis. Kalba apie tai, ką daro. Mėgdžioja šeimos narių kalbą, veiksmus.	instrumentuoja, pakartoja trumpus ritmo darinius. * Klausosi mokytojų parinktos įvairių stilių, epochų ir kultūrų muzikos. Šokis * Atskiri judesiai, jų deriniai išlaisvina kūno koordinaciją ir plastiškumą, juda erdvėje, mokosi koordinuoti savo kūną. * Mokosi valdyti savo kūną: judėti ta pačia puse, išlaikyti pusiausvyrą, demonstruoti lankstumą, reguliarių ir gilų kvėpavimą. Atpažįsta ir įvardija pagrindinius judėjimo būdus vietoje ir persikeliant erdvėje (šuoliukai, pritūpimai, sukiniai, paprasti žingsneliai). Spontaniškus judesius keičia į sąmoningai struktūruotą judesių seką ir judesys tampa šokiu. * Dalyvaudamas kūrybiniuose šokio žaidimuose, projektuose, perpranta etiketo ir scenos kultūros taisykles. Šokdamas šokius susipažįsta su įvairiomis kultūromis. * Mokydamasis šokių, derina šokio meną su kitais menais ir kalba, nusako šokio tempą, nuotaiką. * Šokdamas ratelius savitai reiškia nuotaikas. Teatras * Atlikdamas simbolinius vaidmenis, naudoja išraiškingus kūno judesius, veido mimiką, balso intonacijas, giliai išgyvena kuriamas situacijas, mokosi tiksliau, aiškiau, autentiškai, kūrybiškai perteikti savo išgyvenimus kitiems. * Per vaidybą tyrinėja temas, kylančias iš jų patirčių, vaizduotės, įkvėptas skaitomų literatūros, muzikos, teatro ar dailės kūrinių. * Stebi ir dalyvauja teatro, šokio, operos, lėlių, dramos teatruose. * Dalinasi ir reflektuoja savo patirtis.
Vaiko pasiekimų ūgties meninės raiškos pasiekimų srityje pasiekimų žingsnius žiūrėti Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašo 19-24 puslapiuose. https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf	
Pasiekimų sritis – GEBĖJIMAS ŽAISTI	
Vertybinių nuostatų. Nusiteikęs kartu su kitais vaikais plėtoti žaidimus, kurdamas vaikų žaidimo kultūrą.	
Esminiai gebėjimai. Individualiai ir drauge su kitais žaidžia ir pats kuria įvairius žaidimus: režisūrinius, vaidmenų ir žaidimus su taisyklėmis, moka laikytis skirtingų žaidimų taisyklių.	
Pasiekimų srities dėmenys: gebėjimas koordinuoti žaidimo veiksmus su kitais žaidėjais; gebėjimas įvaldyti ir organizuoti žaidimo erdvę; gebėjimas kurti žaidimo siužetą; gebėjimas žaidime laikytis prisiimto vaidmens.	
Ugdymo(si) gairės, ūgties siekiamybė	

1–3 metai	4–6 metai
* Spontaniškai judėdamas ir sąveikaudamas su aplinka, ima pažinti savo kūno galimybes. * Tiksliau kartoja judesius ir garsus, ima jais žaisti, manipuliuoti, siekdamas socialinio atsako. * Žaisdamas su įvairiais objektais bei daiktais, drąsiai tyrinėja jį supančią aplinką. Mėgdžioja suaugusiųjų veiksmus, nukreiptus į socialinių sąveikų su kitais užmezgimą ir palaikymą. * Įgudęs žaisti režisūrinius žaidimus individualiai ir dviese, pamažu pereina prie siužetinių vaidmenų žaidimų. Prisiimdamas apibendrintus vaidmenis, kuria jam pažįstamas kasdienės situacijas. * Žaidimus su taisyklėmis ima žaisti padedamas labiau įgudusių vaikų arba suaugusiųjų. * Pradėdamas nuo paprastų dėlionių, mozaikų, judrių gaudynių, slėpynių ir įvairių stalo žaidimų, palaipsniui pereina prie sudėtingesnių žaidimų formų.	* Kuria jam pažįstamas kasdienės socialines situacijas, siekdamas tiksliai atlikti pasirinkto vaidmens funkcijas. * Žaisdamas išmoka pasirinkti, susikurti erdves savo žaidimams. * Žaidimai tampa tęstiniais. * Žaisdamas aptaria žaidimo temą, planuoja siužetą, lanksčiai kaitalioja vaidmenis, patys kontroliuoja vienas kito veiksmus ir geba spręsti kylančius nesutarimus. * Įgudęs žaisti žaidimus su taisyklėmis noriai žaidžia mokytojo pasiūlytus didaktinius ugdomojo pobūdžio žaidimus, pradeda pats juos kurti. * Kuria savo žaidimus, juos žaidžia su grupės draugais ir mokytojais. * Žaisdamas ir kurdamas naujus žaidimus, sutelkia visus savo gebėjimus, atskleidžia savo pomėgius ir stiprybes.

Vaiko pasiekimų ūgties **gebėjimo žaisti pasiekimų srityje** pasiekimų žingsnius žiūrėti Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašo 27-28 puslapiuose.

<https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf>

Ugdymosi sritis – Mūsų sveikata ir gerovė

Vaiko galia – BESIRŪPINANTIS SAVIMI IR KITAIS

Pasiekimų sritis – KASDIENIO GYVENIMO ĮGŪDŽIAI

Vertybinė nuostata. Domisi, kas padeda augti sveikam ir saugiam.

Esminiai gebėjimai. Esant galimybei renkasi sveikatai palankų maistą, savarankiškai pavalgo, pasirūpina savo kūno švara, prisideda prie aplinkos tvarkos palaikymo, rodo pradinis saugaus elgesio mokykloje įgūdžius, pasako, kaip saugiai elgtis gatvėje, buityje, gamtoje ir su nepažįstamais žmonėmis.

Pasiekimų srities dėmenys: vaiko asmeniniai valgymo ir mitybos įgūdžiai; kūno švaros ir aplinkos tvarkos palaikymo įgūdžiai; saugaus elgesio įgūdžiai.

Ugdymo(si) gairės, ūgties siekiamybė

1–3 metai	4–6 metai
* Kasdienio valgymo metu mokosi valgyti savarankiškai, naudotis stalo įrankiais ir pasirinkti, su koku stalo įrankiu valgyti skirtingą maistą. * Mokosi elgesio taisyklių prie stalo: prieš valgi nusiplauti rankas, valgyti neskubant, gerai sukramtant maistą, jį skanaujant, prie stalo ramiai pasikalbant, padėkojant. * Mokosi laikytis tvarkos, kai rūšiuoja daiktus, tvarko žaislus, padedami suaugusiųjų, arba savarankiškai pažaidę padeda žaislus į vietą. * Susipažįsta su higienos reikmenimis, ugdosi kūno priežiūros įgūdžius. * Drauge su suaugusiuoju mokosi saugiai žaisti, atsargiai elgtis su buities daiktais ir lauke.	* Klausos skaitomų tekstų, komentarų apie sveiko maisto naudą, sužino, ką valgyti yra naudingiau sveikatai. * Tyrinėja sveiko maisto piramidę. * Dėlioja savo dienos meniu iš kortelių su sveiko maisto produktais. * Dėlioja mąstymo žemėlapius (sveikanesveika), patys vieni kitiems pasakoja, kuris maistas palankus sveikatai, o kuris – ne, savo nuomonę argumentuoja. * Mokosi elgesio taisyklių prie stalo: prieš valgi nusiplauti rankas, valgyti neskubant, gerai sukramtant maistą, jį skanaujant, prie stalo ramiai pasikalbant, padėkojant.

* Pasako, ko nori ir ko nenori valgyti. Pats eina į tualetą, suaugusiojo padedamas susitvarko. Suaugusiojo padedamas nusirengia ir apsirengia, bando praustis, nusišluostyti veidą, rankas. Padeda į vietą vieną kitą daiktą.	* Mokytojo padedamas, mokosi atpažinti ženklus, kurie rodo, kad aktyviai judant kūnui reikia poilsio. * Saugaus elgesio gatvėje įgūdžių mokosi pažindami šviesoforo spalvas ir kelio ženklus, grupėje ir lauke žaisdami eismo gatvėje žaidimus, mokydamiesi laikytis eismo ženklų ir taisyklių. * Varto knygeles, klausosi, pasakų, istorijų, pasakojimų apie (ne)saugų elgesį gatvėje, žiūrėdami filmukus, sužino apie daiktus, kurie yra pavojingi jų sveikatai ir saugumui.
Vaiko pasiekimų ūgties kasdienio gyvenimo įgūdžių pasiekimų srityje pasiekimų žingsnius žiūrėti Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašo 2–3 puslapiuose. https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf	
Pasiekimų sritis – FIZINIS AKTYVUMAS	
Vertybinė nuostata. Noriai juda, mėgsta judrią veiklą ir žaidimus.	
Esminiai gebėjimai. Tiksliai ir koordinuotai šliaužia, ropoja, eina, bėga, lipa, išlaiko pusiausvyrą judėdamas, meta, gaudo ir spiria kamuolį, spontaniškai ir tikslingai atlieka kasdienes veiksmus, kuriems būtina akių ir rankos koordinacija bei išlavėjusi smulkioji motorika, derina judesius poroje, grupėje šokdamas ar žaisdamas.	
Pasiekimų srities dėmenys: stambiosios motorikos įgūdžiai ir fizinės vaiko savybės; smulkiosios motorikos įgūdžiai, rankų ir akių koordinacija.	
Ugdymo(si) gairės, ūgties siekiamybė	
1–3 metai	4–6 metai
* Tikslingai siekia daikto, rankos judėjimą seka akimis, pačiumpa ir laiko daiktą saujoje, paglosto žaislą jo nečiupdamas, kiša jį į burną, purto, mojuoja, stuksena, gniaužo, dviem pirštais – nykščiu ir smiliumi – suima smulkų daiktą, perima daiktus iš vienos rankos į kitą. * Kalbinamas ir žaidinamas mokytojo, pradeda vartytis, ropoti, sėdėti, atsistoti ir siekti daiktų. * Tobulina pusiausvyrą ir savarankišką vaikščiojimą judėdamas saugioje aplinkoje, eidamas link mokytojo ar patrauklių objektų, įveikdamas kliūtis ar lipdamas į kalniuką. * Judėdamas laisvoje erdvėje ir žaisdamas judriuosius žaidimus, pereina nuo ėjimo prie bėgimo. * Pasuka riešą, apverčia plaštaką delnu žemyn, pasuka delnu aukštyn, mosteli plaštaka, paima daiktą iš viršaus apimdamas jį pirštais, išmeta daiktus iš rankos atleisdamas pirštus, ploja rankomis. Rideną, meta, gaudo kamuolį. * Lipa ir nulipa laiptais pakaitiniu žingsniu, laikydamasis suaugusiojo rankos ar turėklų. * Atsispirdamas abiem kojomis pašoka nuo žemės, nušoka nuo laiptelio, peršoka liniją, spiria	* Spontaniškai juda, atlieka įvairius judesius su skirtingo dydžio ir formos priemonėmis, žaidžia imitacinius ir judriuosius žaidimus, lavindamas pagrindinius judesius: šliaužimą, ropojimą, ėjimą, bėgimą, šuolius, laipiojimą, pralindimą, metimus, pusiausvyros pratimus. * Išbando įvairius ėjimo ir bėgimo būdus, tokius kaip ėjimas pasistiebus, ant pėdos šonų, kulnų, aukštai keliant kelius, suoleliu ir pan. Bėgdamas įveikia kliūtis, bėga įkalnėn ir nuokalnėn, keičia kryptį, bėga greitai ir lėtai, taip lavindamas judesių koordinaciją ir pusiausvyrą. * Džiaugiasi judėjimu, laisvai bėgdamas, šokinėdamas, laipiodamas karstynėmis, kopėtėlėmis, važinėdamas triratukais ir dviratukais. * Judėjimo koordinacija ir vikrumas tobulėja žaidžiant su kamuoliais: ridenant, mėtant, gaudent, pritaikant reikiamą jėgą tikslui pasiekti. Įsitraukia į veiklas, kurios skatina tyrinėti kūno judėjimo galimybes, improvizuoti, fantazuoti, ieškoti neįprastų pozų ir judesiais perteikti herojų charakterius.

kamuolį. * Geriau derina akies-rankos, abiejų rankų, rankų ir kojų judesius, todėl tiksliau konstruoja, veria ant virvutės sagas, ridena, mēto, gaudo, spiria kamuolį, įkerpa popieriaus kraštą. * Bėga tiesiomis kojomis, atsisėdęs ant riedančio žaislo stumiasi kojomis, pralenda per kliūtis keturpėsčia.	* Lavina pagrindines fizines ypatybes: vikrumą, lankstumą, pusiausvyrą, koordinaciją ir jėgą, mokosi saugiai keisti kūno padėtis ir atlikti įvairius veiksmus. * Pratinasi judėti saugodamas save ir kitus, žaisdamas komandinius žaidimus, mokosi laikytis taisyklių, laimėti ir pralaimėti, derinti judesius pagal regimus ir girdimus signalus. * Iš įvairių padėčių meta kamuolį į taikinį, tiksliau gaudo, mušinėja. Su kamuoliu atlieka sportinių žaidimų elementus, žaidžia komandomis, derindamas veiksmus.* Įsisupa ir supasi sūpynėmis. * Veikia su smulkiais objektais: veria karoliukus ant siūlo, užsega sagas, rūšiuoja mažus objektus pagal spalvas ar formas. * Savarankiškai sega drabužių sagas, traukia užtrauktukus, raišioja batus savarankiškai ar suaugusiųjų pagalba. * Piešia pieštukais, dažo teptukais, kerpa žirkklėmis, lipdo iš molio ar plastilino. Lavina rankų koordinaciją dėliojant dėliones, konstruojant bokštus ar figūras iš kaladėlių.
Vaiko pasiekimų ūgties fizinio aktyvumo pasiekimo srityje pasiekimų žingsnius žiūrėti Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašo 3-4 puslapiuose. https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf	
Ugdymosi sritis – Aš ir bendruomenė	
Vaiko galia - PASITIKINTIS	
Pasiekimų sritis – EMOCIJŲ SUVOKIMAS IR RAIŠKA	
Vertybinė nuostata. Domisi savo ir kitų emocijomis bei jausmais.	
Esminiai gebėjimai. Atpažįsta, atliepia, įvardija, aptaria savo ir kitų emocijas ar jausmus, jų priežastis, įprastose ramiose situacijose emocijas ir jausmus išreiškia tinkamais, kitiems priimtinais būdais, žodžiais ir elgesiu atliepia kito jausmus.	
Pasiekimų srities dėmenys: savo jausmų raiška, suvokimas ir pavadinimas; kitų žmonių jausmų atpažinimas ir tinkamas reagavimas į juos; savo ir kitų žmonių jausmų apmąstymas.	
Ugdymo(si) gairės, ūgties siekiamybė	
1–3 metai * Savo emocijas (džiaugsmą, liūdesį, pyktį, nuostabą, baimę) išreiškia veido mimika, gestais, balsu, žodžiais, kūno poza, kai suaugusieji susitapatina su jo patiriamomis emocijomis, jautriai į jas reaguoja, atliepia vaiko emocinius poreikius. * Išorinį kūno vaizdą ir kūno dalis tyrinėja per judrias veiklas. Mokosi emocijas atpažinti ir įvardyti, nuotaikoms žymėti naudoja emocijų veidelius, spalvas, nuotraukas, „emocijų termometrus“, kai suaugusieji vaiko patiriamas ir išreiškiamas emocijas pavadina, pakomentuoja.	4–6 metai * Žaisdamas vaidmenų ir naratyvinius žaidimus, tyrinėdamas ir žymėdamas, kaip jaučiasi, klausydamasis skaitomų istorijų, žiūrėdamas filmukus, patiria, išreiškia, aiškinasi, diskutuoja ir vis geriau atpažįsta bei įvardija įvairias savo ir kitų emocijas, jas sukėlusias situacijas bei priežastis. * Stovėdamas prieš veidrodį tyrinėja nuotaikas rodydamas linksmą, liūdną, pikną veido išraišką. * Nuotaikų veideliais pažymi savo nuotaiką.

* Taiko personalizuotus nusiramino būdus (išbūti, išjausti emocijas, patiriant mokytojo paramą, pabūti nusiramino erdvėje kartu su suaugusiuoju, įsitraukti į pozityvias emocijas žadinančias veiklas). * Atpažįsta kito emocijas iš veido išraiškos, balso, klausosi muzikos, juda greta ir kartu per kasdienes ugdomąsias veiklas. * Bendraudamas su kitais pritaiko tuos būdus, kuriuos patyrė, suprato ir perėmė iš suaugusiojo: nusišypsoti, pakalbinti, taikiai žaisti greta, dalintis, palaukti savo eilės (naudojant smėlio laikrodį, pasiimant kitą žaislą ir kt.), atsižvelgti į kito prašymus. * Natūraliai per užmegztus emocinius ryšius jaučia savo šeimą kaip bendruomenę. Vaikų grupę kaip bendruomenę pajaučia, kai užsimezga emocinis ryšys su mokytoju ir grupės vaikais.	* Skirtingas emocijas išreiškia mimika, balsu, veiksmams, poza. * Klausosi pasakojimų bei grožinės literatūros kūrinių apie jausmus ir jų išraišką. Žaidžia žaidimus, skatinančius tyrinėti ar imituoti kitų žmonių nuotaiką. * Kalba apie jausmus su kitais – pasako ar paklausia, kodėl pyksta, kodėl verkia. * Tariausi su draugu žaisti žaislu paeiliui. * Emocijas reiškia dainuodamas, piešdamas, šokdamas, komentuoja jausmų paveikslėlius, įvardija juose pavaizduotą emociją. * Gamina ir dovanoja draugams įvairius draugystės simbolius (atvirukus, draugystės apyrankes, karolius...). * Žaidžia žaidimus, skatinančius sakyti „komplimentus“ draugams. * Žaidžia vaidmenų žaidimus, įsijaučiant į kito savijautą. * Pasako, kada buvo linksmas, liūdnas ar piktas. * Pakviečia kitą vaiką žaisti, jei šis atrodo draugiškai nusiteikęs. * Mokytojui praneša, jei kitas vaikas liūdi ar jam reikia pagalbos. * Žino keletą išeičių, ką galima daryti, kai kas nors erzina, atima žaislus, suduoda. Erzinamas nepuola muštis, bet pasako mokytojui.
Vaiko pasiekimų ūgties emocijų suvokimo ir raiškos pasiekimų srityje pasiekimų žingsnius žiūrėti Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašo 4-5 puslapiuose. https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf	
Pasiekimų sritis – SAVIVOKA IR SAVIGARBA	
Vertybinė nuostata. Pasitiki savimi ir savo gebėjimais, gerbia save ir kitus.	
Esminiai gebėjimai. Pažįsta savo kūną, pasako, kad yra berniukas (mergaitė), supranta savo augimą ir gebėjimų tobulėjimą, prisistato kitam, komentuoja, kuo domisi, kas patinka (nepatinka), supranta ir gina savo bei kitų teises būti ir žaisti kartu, priskiria save savo šeimai, grupei, mokyklos bendruomenei, žino savo tautybę, tėvynę.	
Pasiekimų srities dėmenys: savo kūno pažinimas; asmeninio tapatumo jausmas ir teigiamas savęs vertinimas; bendrystės su šeima ir grupe jausmas; kalbinio, tautinio ir pilietinio tapatumo jausmas.	
Ugdymo(si) gairės, ūgties siekiamybė	
1–3 metai	4–6 metai
* Savo poreikius valgyti, žaisti, miegoti ir kt. mokosi parodyti veido mimika, garsais, gestais, galvos linktelėjimu. * Išreiškia sutikimą papurtydamas galvą į šonus („ne“), pirmaisiais žodžiais, kai yra jautriai globojamas, žaidinamas, kalbinamas grupės mokytojo.	* Plėtoja supratimą apie save kaip unikalų asmenį, kuris auga, keičiasi. Įgyja vis daugiau savarankiškumo, galių ir pasitikėjimo savimi. * Įsitraukia į žaidimus, įvairias veiklas, kurios padeda patirti ir suprasti: noriu – nenoriu, mėgstu – nemėgstu, įdomu – neįdomu. Paskatintas atpažinti, tyrinėti, įvardyti, skirtingais būdais suaugusiesiems ir kitiems

* Kūno ribas pajaučia suaugusiojo glaudžiamas, žaidinamas, kutenamas, rengiamas bei kalbinamas. * Išorinį kūno vaizdą ir kūno dalis tyrinėja per judrias veiklas, pajausdamas, patirdamas, ką kuri kūno dalis daro, kaip juda. * Stebi save veidrodyje, savo atvaizdą žiūrinėja vandens paviršiuje, ant blizgių daiktų paviršių, žaisdamas šešėlių žaidimus. * Savo augimą pajaučia per didėjantį savarankiškumą kasdienėse veiklose, matuodamas išaugtus drabužėlius ar batus, naudodamas ūgio matuoklius, žiūrinėdamas anksčiau darytas savo nuotraukas. * Žaidinamas, matydamas save veidrodyje, nuotraukose tyrinėja aš – ne aš ribas, tyrinėja savo išvaizdą. * Kasdienėje rutinoje ir veiklose atsirinkdamas savo drabužėlius ar žaislus aiškinasi mano – tavo santykį, ko nors turėjimą (ką turiu aš – ką turi tu). * Pajaučia supančių žmonių išvaizdos, aprangos, amžiaus panašumus ir skirtumus, jeigu jie yra labai akivaizdūs, vaikui atkreipus į juos dėmesį, mokytojo yra įvardijami, pakomentuojami.	vaikams parodo savo poreikius, pomėgius, interesus. *Varto enciklopedijas vaikams, žiūri informacinius filmukus. * Padedant mokytojui, tyrinėja ir mokosi pajauti savo asmeninės erdvės ribas, suprasti savo privatumą ir reaguoti į asmeninės erdvės ribų pažeidimą. * Pasakoja, ką suprato, kuo ypatingas kūnas, ką jis gali, ko negali. Tyrinėja judėjimo ir atramos, virškinimo, kvėpavimo, kraujotakos sistemas. * Savo galių pajauta plėtojasi mokantis naujų dalykų, drąsiai imantis naujų sumanymų ir lyderystės. * Žaisdamas, kurdamas savo augimo laiko juostas, ištraukia į mokytojo tikslingai pasiūlytas savo augimo tyrinėjimo veiklas. * Įžvelgia pokyčius, apibūdina savo kūno augimą ir naujai įgytus gebėjimus, savo asmenines savybes, stiprybes, sau priimtinausius mokymosi būdus, stiprina pasitikėjimą savimi ir savo gebėjimais. * Tyrinėja žmogaus gyvenimo ciklą, piešia ir samprotauja, kaip atrodys užaugęs, ko norėtų išmokti netolimoje ateityje, kuo norėtų tapti tolimoje ateityje. * Piešdamas save ir kitus, matuodamas, lygindamas akių, plaukų spalvą, kalbėdamas apie savo norus, pomėgius, gebėjimus, šeimas, namus, kartu žaisdamas ar kurdamas bendrus darbus, švęsdamas šventes, tyrinėja, kuo jis panašus į kitus ir kuo skiriasi nuo kitų vaikų ir suaugusiųjų. * Tyrinėja žmonių panašumus ir įvairovę, bendraudamas gyvai, žaisdamas, drauge ką nors veikdamas ir kurdamas. *Dalinasi patyrimu ir idėjomis su artimiausioje (namų, mokyklos, miesto / kaimo) aplinkoje bei šalyje gyvenančiais skirtingo amžiaus, lyties, tautybės, profesijos, rasės, tikėjimo, gebėjimų žmonėmis. * Susipažįsta su šalies ir pasaulio žmonių išvaizda, apranga, kalba, maistu, būstu, darbais, kelionėmis, tradiciniais menais, švenčių panašumu ir įvairove, per įvairias medijas ir socialinius tinklus, virtualius susitikimus, keliones.
--	---

	* Domisi gimtąja kalba, etnine kultūra, dalyvauja etnokultūriniuose, pilietiniuose renginiuose ir edukacinėse programose. * Konstruoja iš įvairių medžiagų savo regiono ar šalies mėgstamiausių vietų modelius. * Dalyvauja pažintinėse išvykose, virtualiuose savo gatvės, rajono, miesto ar šalies tyrinėjimuose, reiškia idėjas, kaip galėtų prisidėti prie jų išsaugojimo ir atnaujinimo. * Kalbėdamas, žiūrėdamas tikslingai parinktą vaizdo medžiagą, aiškinasi ir išreiškia supratimą apie tai, kad kai kurie žmonės patiria skurdą, nepriteklių, kad šiems žmonėms yra reikalinga pagalba. * Įsitraukia į mokytojų ar šeimų organizuojamas labdaros akcijas, prisideda prie kitų labdaros iniciatyvų.
Vaiko pasiekimų ūgties savivokos ir savigarbos pasiekimų srities pasiekimų žingsnius žiūrėti Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašo 6-8 puslapiuose. https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf	
Vaiko galia – JAUTRUS KULTŪRINEI IR SOCIALINEI ĮVAIROVEI	
Pasiekimų sritis – SANTYKIAI SU SUAUGUSIAIS IR BENDRAAMŽIAIS	
Vertybinė nuostata. Nusiteikęs geranoriškai bendrauti ir bendradarbiauti su suaugusiais ir bendraamžiais.	
Esminiai gebėjimai. Pasitiki mokytojais, juos gerbia, ramiai jaučiasi su jais kasdienėje ir neįprastoje aplinkoje, iš jų mokosi, drąsiai dalinasi savo mintimis, žino, kaip elgtis su nepažįstamais suaugusiais. Geranoriškai elgiasi su bendraamžiais, natūraliai priima kitų skirtumus, draugauja bent su vienu vaiku, supranta savo žodžių ir veiksmų pasekmes sau ir kitiems.	
Pasiekimų srities dėmenys: gebėjimas užmegzti ir palaikyti geranoriškus, pagarbius santykius su suaugusiais ir kitais vaikais; gebėjimas bendrauti, mokymasis bendradarbiauti; gebėjimas atpažinti ir pripažinti savo ir kitų panašumus, skirtumus; gebėjimas prisidėti prie grupės gerovės kūrimo.	
Ugdymo(si) gairės, ūgties siekiamybė	
1–3 metai	4–6 metai
* Atpažįsta juo besirūpinantį suaugusįjį, džiaugiasi jį pamatęs, atsako jam kalbinamas, žaidinamas, siekia būti greta. * Akivaizdžiai parodo prierašumą prie juo besirūpinančio suaugusiojo. Mėgsta žaisti kartu su juo, stebi ir mėgdžioja. * Ne visada priima suaugusiojo pagalbą, kartais užsispiria. * Ramiai stebi nepažįstamus žmones, kai mokytojas yra šalia jo arba matomas netoliese. * Žaidinamas, matydamas save veidrodyje, nuotraukose tyrinėja „aš – ne aš“ ribas. * Kasdienėje rutinoje ir veiklose atsirinkdamas savo drabužėlius ar žaislus aiškinasi „mano – tavo“ santykį, ko nors turėjimą (ką turiu aš – ką turi tu).	* Įsitraukia į bendrus žaidimus ir veiklas grupėje, mokosi bendradarbiauti, pasiūlyti idėjas ir kurti taisykles. * Tyrinėja draugystę, abipusę simpatiją, įvairius emocinius ryšius, supranta, kas yra geras ir blogas draugas. * Piešiant, matuojantis, lyginant panašumus ir skirtumus, kalbant, žaidžiant, kartu veikiant tyrinėja, kuo panašus ir kuo skiriasi nuo kitų. * Išbando įvairius emocinio kontakto ir ryšių palaikymo būdus. Mokosi bendradarbiauti su skirtingais žmonėmis, įtraukti kitus į bendras veiklas ir sprendimų priėmimą. * Komunikuoja su mokytoju, seka jo elgesio modelį, mokosi suprasti, gerbti, toleruoti ir

* Mokosi parodyti savo poreikius (valgyti, žaisti, miegoti) veido mimika, gestais, garsais, galvos linktelėjimu („taip“ arba „ne“). * Mokosi būti ir veikti šalia kitų ir kartu su kitais įsitraukdamas į bendrus žaidimus ir veiklas grupelėje. * Pajaučia aplinkinių išvaizdos, amžiaus skirtumus ir panašumus. * Stengiasi suprasti, ką jaučia kitas, bando atliepti kito jausmus ar norus. * Per emocinius ryšius su šeima ir grupės vaikais pradeda suprasti bendruomenės sąvoką, dalyvaudamas šeimos ir grupės veiklose.	- priimti kita kalba kalbantį, kitaip besielgiantį, mažiau gebantį vaiką. * Mokytojo padedamas mokosi įžvelgti kilusio nesutarimo esmę, išgirsti kiekvieno nesutarimo dalyvio nuomonę ir ieškoti išeičių, kurios būtų priimtinos kiekvienam. * Mokosi atpažinti patyčias ir būdus, kaip jų išvengti. * Žaisdamas, atlikdamas grupines veiklas mokosi išklausti ir suprasti skirtingas nuomones, požiūrius, juos priimti ir derinti. * Kartu su visais priima bendrus sprendimus, diskutuoja, drauge siūlo idėjas, kaip pertvarkyti grupės ar lauko aplinką, jaučiasi aktyviu grupės dalyviu. * Kartu su kitais veikiant ir siekiant bendro tikslo, lyderiauja paeiliui, apsvarsto kiekvieno pasiūlytas idėjas, ieško kompromisų. * Supranta, kas sieja žmones bendruomenėse. * Ugdosi priklausymo savo bendruomenei jausmą, įsitraukia į grupės veiklas, atranda lygiateisiškumo ir bendradarbiavimo būdus. * Nusiteikęs geranoriškai, pagarbiai, mandagiai bendrauti su suaugusiais. Tariausi, diskutuoja su jais dėl dienotvarkės ir elgesio taisyklių, teikia pasiūlymus, stengiasi laikytis susitarimų, nors kartais su suaugusiuoju bendrauja priešiška. * Kasdienėse situacijose bando tinkamu būdu išsakyti priešingą nei suaugusiojo nuomonę. Paprašytas paaiškina, kodėl negalima bendrauti su nepažįstamais žmonėmis, kai šalia nėra juo besirūpinančio suaugusiojo. * Žino, į ką galima kreiptis pagalbos pasimetus, nutikus nelaimei.
Vaiko pasiekimų ūgties santykių su suaugusiais ir bendraamžiais pasiekimų srityje pasiekimų žingsnius žiūrėti Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašo 8-10 puslapiuose. https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf	
Pasiekimų sritis – SAVIREGULIACIJA IR SAVIKONTROLĖ	
Vertybinė nuostata. Nusiteikęs valdyti dėmesį, emocijų raišką ir elgesį.	
Esminiai gebėjimai. Sutelkia dėmesį ir pastangas veiklai, dažniausiai laikosi tvarkos ir susitarimų, bendraudamas su kitais elgiasi mandagiai, stengiasi kontroliuoti savo žodžius ir veiksmus, įsijaudinęs geba nusiraminti.	
Pasiekimų srities dėmenys. gebėjimas nusiraminti, atsipalaiduoti; savo dėmesio, jausmų raiškos ir elgesio valdymas; gebėjimas laikytis susitarimų, taisyklių.	
Ugdymo(si) gairės, ūgties siekiamybė	
1–3 metai	4–6 metai
* Nusiramina kalbinamas, nešiojamas, supamas. Tapatinasi su suaugusiojo, prie kurio yra prisirišęs, emocijomis.	* Pradeda valdyti savo emocijų raišką, jų intensyvumą, išbando skirtingus būdus, padedančius nusiraminti, valdyti impulsus,

* Pats ieško nusiramino: apsikabina minkštą žaislą arba čiulpia čiulptuką, šaukia suaugusįjį, ropščiasi ant kelių. Pradeda valdyti savo emocijų raišką ir veiksmus, reaguodamas į juo besirūpinančio suaugusiojo veido išraišką, balso intonaciją, žodžius. * Žaisdamas kalba su savimi, nes kalba padeda sutelkti dėmesį, kontroliuoti savo elgesį. * Įvaldo pagrindinius emocijų reguliavimo būdus: parodo ir išreiškia jausmus, kreipiasi pagalbos, pasiguodžia, leidžiasi nuraminamas, nukreipia dėmesį nuo emocijas sukėlusios situacijos ar objektų, pasitraukia iš įtampos keliančių aplinkybių. * Bendraudamas su kitais mokosi tinkamai elgtis, pritaiko išmokus būdus, kuriuos patyrė, suprato, perėmė iš suaugusiojo, atsižvelgia į kito prašymus. * Mokosi dalintis, palaukti savo eilės (pvz., naudojant smėlio laikrodį, pasiimant kitą žaislą) ir atsižvelgti į kitų prašymus (pvz., prašymą leisti pasinaudoti žaislu ar pasidalinti žaidimo eiga).	taikiai išlieti emocijas, sutelkia pastangas tinkamam poelgiui. * Kalba apie tai, kas jį iškaudino. Bando tartis dėl norimo žaislo. * Žaidžia žaidimus, skatinančius kontroliuoti emocijų raišką. Įvardina tinkamus emocijų raiškos būdus. * Kreipiasi į suaugusįjį, norėdamas pasitikslinti taisyklių pažeidimo pasekmes, laikantis žaidimo taisyklių. * Žaisdamas savireguliaciją plėtojančius žaidimus (pvz., sustingti, nekalbėti, nesusijuokti, perkėlinėti dėmesį) ugdo savikontrolę. * Savarankiškai išbando naujas veiklas ir dalyvauja užduotyse, reikalaujančiose ištvermės, tikslumo bei kliūčių įveikimo. * Laikosi grupės taisyklių ir tvarkos, ugdydamas(sis) valingą dėmesio ir elgesio kontrolę. * Susidūręs su kliūtimis, keičia veikimo ar elgesio būdus ir atkakliai stengiasi jas įveikti. Kreipiasi pagalbos ir priima ją, kai reikia. * Mokosi stabtelėti ir apmąstyti savo veiklą ar elgesį, kad pasirinktų tinkamiausius sprendimus. * Stebėdamas suaugusiųjų ir bendraamžių elgesį, žiūrėdamas filmukus ir klausydamas skaitomų knygų, aiškinasi, tinkamą ir netinkamą elgesį.
Vaiko pasiekimų ūgties savireguliacijos ir savikontrolės pasiekimų srityje pasiekimų žingsnius žiūrėti I kimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašo 5-6 puslapiuose. https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf	
Ugdymosi sritis - Aš kalbų pasaulyje	
Vaiko galia – KOMUNIKABILUS	
Pasiekimų sritis – KALBŲ SUPRATIMAS	
Vertybinė nuostata. Domisi žodiniais ir nežodiniais komunikavimo būdais, yra nusiteikęs išklausti ir suprasti kitą.	
Esminiai gebėjimai. Klausosi ir supranta kitų kalbėjimą, įvairiomis formomis, būdais ir priemonėmis perteikiamas prasmės, amžių atitinkančius įvairaus pobūdžio tekstus.	
Pasiekimų srities dėmenys: gebėjimas klausytis ir suprasti kitų kalbėjimą, reaguoti į nežodinę raišką; gebėjimas suprasti įvairiomis formomis (simboline, garsine, grafine, vaizdine, žodine) perteikiamas prasmės; domėjimasis tekstu, raidėmis ir simboliais; gebėjimas suprasti amžių atitinkančius meninius ir informacinius tekstus.	
Ugdymo(si) gairės, ūgties siekiamybė	
1–3 metai	4–6 metai
* Atkreipia dėmesį į kalbėjimą, plečia pasyvų ir aktyvų žodyną girdėdamas suaugusiojo kalbą.	* Ištraukia į bendravimo veiklas, plėtoja kalbos supratimą, „atranda“ žodžių prasmes,

* Komunikavimui vartoja įvairius garsus ir judesius: daug čiauska, kartoja, mėgdžioja jam tariamus garsus ir skiemenis. * Pasitelkia žodinę ir nežodinę raišką aktyviai bendraudamas ir komunikuodamas su suaugusiaisiais ir bendraamžiais įvairiose veiklose. * Supranta skaitomus nesudėtingus trumpus tekstus, pasakojamas istorijas ir jose vykstančių įvykių seką, suvokia su dienvakarėmis susijusius paaiškinimus. * Skiria paveikslėlius nuo teksto, klausia, kas parašyta arba prašo paskaityti. * Pasitelkdamas įvairius ženklus ir gestus, simboliškai išreiškia mintį, parodo mąstymo būdą mokytojo inicijuojamose mąstyti skatinančiose veiklose. * Kartoja girdėtus trumpus kūrinėlius, dalyvauja pokalbiuose. Kelių žodžių vienisiaisiais sakiniais kalba apie save, savo norus, poreikius, išgyvenimus, pasakoja apie tai, ką mato ir girdi, vartoja paprastas mandagumo frazes.	ugdosi trumpalaikę ir ilgalaikę atmintį, kalbinę vaizduotę, skatinančią mintis išreikšti žodžiais. * Vartoja naujai sužinotas sąvokas, vaizdingus žodžius, argumentuoti, plėtoti diskusijas, reflektuoti savo patirtį, žodinę raišką papildydamas išradiniais gestais, judesiais, mimika, iliustruodamas aplinkos objektais, schemomis, piešiniais. * Domisi ženklais, simboliais, rašytiniais ženklais, suaugusiojo skaitomu tekstu. Žodinių ir nežodinių bendravimo procesą papildo alternatyviosiomis komunikacijos priemonėmis: daiktais-simboliais, nuotraukomis, paveikslais, grafiniais simboliais. * Kalbos supratimą gilina klausydamas įvairaus stiliaus tekstų, netiesiogiai perduodamų žinučių (laiškų, raštelų), siedamas skaitomą tekstą su vaizdine informacija ir numanomu kontekstu. * Žaisdamas išplėtotus siužetinius vaidmenų žaidimus, įsitraukia į dialogą, polilogą, išbando skirtingas kalbėjimo manieras, mokosi žodinėmis derybomis ir kompromiso paieškomis spręsti kylančius nesutarimus ir problemas.
Vaiko pasiekimų ugties kalbų supratimo pasiekimų srityje pasiekimų žingsnius žiūrėti Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašo 15-16 puslapiuose. https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf	
Pasiekimų sritis – KALBINĖ RAIŠKA	
Vertybinių nuostatų. Nusiteikęs kalba ir kitomis komunikavimo priemonėmis bendrauti su kitais, išreikšti savo patirtį, jausmus, mintis ir emocijas.	
Esminiai gebėjimai. Naudodamas žodines ir nežodines raiškos priemones, dalinasi savo patirtimi, jausmais, mintimis, įsitraukia į pokalbį ir jį plėtoja, pasakoja, atpasakoja ir kuria paprastas istorijas, kopijuoja aplinkoje matomus žodžius, parašo savo vardą.	
Pasiekimų srities dėmenys: gebėjimas išreikšti patirtį, jausmus ir mintis, įsitraukti ir plėtoti pokalbį; gebėjimas pasakoti, atpasakoti, apibūdinti, kurti, aiškinti taikant nežodines ir žodines raiškos priemones; gebėjimas komunikuoti paprastomis rašytinėmis raiškos formomis.	
Ugdymo(si) gairės, ugties siekiamybė	
1–3 metai	4–6 metai
* Mėgdžiojimu, skiemenų ar žodžių pakartojimais, veiksmais, mimika dalyvauja paprastuose žodiniuose žaidimuose. * Emocijų, jausmų, norų ir minčių raišką skatina dėmesingas vaikų kalbos klausymas, kantrus bendravimas, lėtas kalbos tempas bei jautrus reagavimas į vaikų žodinius ir nežodinius signalus. * Kartoja trumpus girdėtus tekstus, įsitraukia į pokalbius, kalba apie save, savo norus ir poreikius.	* Kalba apie tai, ką jaučia, mato, girdi, nuolat plečia žodyną, susijusį su kasdieniu gyvenimu, artimiausia aplinka, gamta, technika, objektų savybėmis, būsenomis. Kalbėdamas vartoja paprastos konstrukcijos gramatiškai taisyklingus sakinius. Taisyklingai taria dauguma gimtosios kalbos žodžių garsų.

Pasakoja apie aplinką bei tai, ką patiria, ką mato ir girdi. * Vartoja paprastas mandagumo frazes ir formuoja sakinius, taikydamas pagrindines gramatikos taisykles. * Bendrauti ir išreikšti mintis skatina kasdienių įvykių ir rutininių veiklų aptarimas. * Vaikas domisi įvairiomis kalbinės raiškos formomis.	* Dalyvauja mokytojo inicijuojamose veiklose, padedančiose pažinti pasaulį, mokosi kelti klausimus, bando vartoti naujai sužinotas sąvokas, vaizdingus žodžius, argumentuoti, plėtoti diskusijas, reflektuoti savo patirtį, žodinę raišką. * Įsitraukia į įvairias mokytojo siūlomas veiklas, susijusias su galimybe piešti ir rašyti. * Rašytinės raiškos gebėjimus ugdo siūlomas raides skaitmeniniuose įrenginiuose, sėdėdamas jas su ranka užrašytomis bei spausdintomis raidėmis, rašydamas spausdintines raides ar skaitmenis ranka ir kompiuteriu.
Vaiko pasiekimų ūgties kalbinės raiškos pasiekimų srityje pasiekimų žingsnius žiūrėti Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašo 17-18 puslapiuose. https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf	
Rašant ugdymosi turinį naudotasi Ikimokyklinio ugdymo programos gairėmis: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/76bb8f404b5911ee8185e4f3ad07094a?jfwid=f5arm3g7r	

Įgyvendinant ugdymo(si) turinį **mokytojo vaidmuo** yra: inicijuoti, demonstruoti, stebėti, skatinti, drąsinti, padėti, kalbinti, rodyti pavyzdį, skaityti tekstus, eksperimentuoti, dalintis informacija, ieškoti naujų veiklos metodų ir būdų, moderuoti ugdymosi situacijas, palaikyti vaikų idėjas, kelti iššūkius ir kt.

Programoje derinamos šios pedagoginės strategijos: ugdymo(si) kontekstų kūrimas, spontaniškas vaikų ugdymosi skatinimas, žaidimas, kūrybinės sąveikos, organizuotas ugdymas, vizualinis struktūravimas, mąstymo mokyklos strategijos, lauko pedagogika, įtraukusis, patirtinis ir patyriminis ugdymas, universalus dizainas mokymuisi ir kt.

Užtikrinant kokybišką ikimokyklinį ugdymą taikomi šie **ugdymo metodai ir būdai**: stebėjimas, eksperimentavimas, bandymas, pokalbis, diskusija, žaidimas, praktinis veikimas, kūrybinės dirbtuvės, tyrinėjimų laboratorija, virtuali kelionė, STEAM veikla, mąstymo įrankiai, išvykos, ekskursijos, akcijos, parodos, kūrybinės-praktinės užduotys, fizinė veikla, imitaciniai bei vaizduotės žaidimai, projektinė veikla, patyriminė veikla, IKT technologijų taikymas, bendradarbiavimas, reflektavimas, renginiai, šventės ir kt.

Mokykloje kuriami vaikų emocinį ir fizinį saugumą užtikrinantys **ugdymo(si) kontekstai**, kurių bendrakūrėjai yra vaikai. Ugdymo aplinka – atvira vaikų iniciatyvoms, skatinanti veikti, estetiškai patraukli, modeliuojama, atsižvelgiant į vaikų gebėjimų ūgtį. Ugdymo(si) kontekstuose, būdami vaikų elgesio ir veiklos modeliu, mokytojai pagal situaciją

lanksčiai keičia savo vaidmenis, tapdami pavyzdžiu vaikui, padėjėjais, tyrinėtojais, kūrėjais, besimokančiais.

Ugdymo(si) kontekstai, aktualūs mokyklos ugdymo(si) aplinkai:

- **universalaus dizaino mokymuisi kontekstas** – lanksti, visiems vaikams prieinama mokymosi aplinka ir veiksmingas procesas, skatinantis vaikus žaisti, patirti ir mokytis nepriklausomai nuo amžiaus, socialinių, kultūrinių, lingvistinių ar sveikatos skirtumų. Ugdymo aplinka žadina vaikų emocijas, pagauna dėmesį, panardina į prasmingą vyksmą. Vaikai gali rinktis alternatyvius tyrinėjimo, pažinimo ir dalyvavimo būdus, veikti savo tempu, atsižvelgdami į individualias galias, bei mokytis vieni iš kitų. Vaikai jaučiasi lygiaverčiais dalyviais, visi kartu mokosi vieni kitus pažinti ir veikti žmonių įvairovėje;
- **judraus patirtinio ugdymosi kontekstas** skatina vaikų judėjimo džiaugsmą ir kasdienį aktyvumą, didina judraus mokymosi galimybes. Prasmingos ir įtraukiančios ugdymo(si) situacijos kuriamos per dialogišką vidaus ir lauko aplinkų sąveiką, mobilią įrangą bei judesio tyrinėjimo metodus, leidžiančius vaikams aktyviai dalyvauti visose ugdymo(si) srityse. Naudojama natūrali ir dirbtinai sukurta gamtinė aplinka, papildyta įvairiomis priemonėmis, skatinančiomis vaikų judėjimą. Modeliuojamos edukacinės erdvės, kuriose derinami iššūkiai ir saugi rizika, sudarant palankias sąlygas subalansuotam ugdymui(si) tiek viduje, tiek lauke;
- **tyrinėjimo ir gilaus mokymosi kontekstas** skirtas atliepti prigimtinį vaikų smalsumą, įtraukti juos į aplinkos tyrinėjimą, skatinantį giliau suprasti aplinkos objektus, reiškinius ir jų ryšius, atrasti įvairius pažinimo ir mokymosi būdus. Ugdymo(si) procesas organizuojamas taip, kad skatintų žaismę, atvirumą iššūkiams ir laisvę vaikų spėliojimams, atsakymų į savo keliamus klausimus paieškomis bei tyrinėjimu grindžiamiems sprendimams. Įstaigoje sukurtos vidaus ir lauko edukacinės erdvės, aprūpintos tyrinėjimo objektais, priemonėmis ir medžiagomis, leidžiančiomis vaikams gilinti pažinimą, skatinančios aktyvų tyrinėjimą, eksperimentavimą ir praktinį mokymąsi per STEAM veiklas, padedančios vaikams įsitraukti į ilgalaikius stebėjimus, patirti aplinkos objektų ir reiškinių įvairovę;
- **realių ir virtualių aplinkų kontekstas** skirtas papildyti ir praplėsti vaikų mokymosi patirtis, pasitelkiant skaitmenines technologijas, kurios padeda pažinti ir tyrinėti aplinką. Šis kontekstas ugdo vaikų skaitmeninį sumanumą, kritinį mąstymą, kūrybiškumą, technologinį raštingumą ir gebėjimą derinti realias bei virtualias patirtis.

Ugdymo(si)processe skaitmeninės priemonės ir įranga naudojamos saikingai bei saugiai. Prioritetas teikiamas patirtiniam realių objektų ir reiškinių tyrinėjimui, kūrybiškumui ir socialinėms sąveikoms;

- **kultūrinių dialogų kontekstas** sudaro sąlygas vaikams dalyvauti įvairiuose kultūriniuose procesuose, padedančiuose formuoti jų individualų tapatumą. Vaikai aktyviai įsitraukia į subkultūros, artimiausios aplinkos ir platesnių kultūrinių bendruomenių kūrimą, išbando skirtingas kultūrines raiškos formas, ugdydami pozityvų požiūrį į įvairovę ir kitoniškumą. Įstaigos aplinka tampa erdve nuolatinėms socialinėms ir kultūrinėms sąveikoms, kuriose vaikai pažįsta šeimos, Įstaigos grupės, kaimynystės, regiono, etninės grupės, šalies ir pasaulio kultūrinius ypatumus bei vertybes. Skatinamas aktyvus dalyvavimas kultūriniuose procesuose, stiprinant bendruomeniškumą ir tarpusavio supratimą;
- **kalbų įvairovės kontekstas** apima aplinkos kūrimą ir palaikymą, sudarant sąlygas vaikams plėtoti įvairius komunikavimo būdus, lavinti žodinę ir nežodinę raišką, pažinti skirtingas kalbas bei ugdyti teigiamas nuostatas kalbų ir jų formų įvairovės atžvilgiu. Kalbų mokymas(is) vyksta per natūralias kasdienes situacijas. Skatinamas vaikų dalyvavimas komunikaciniuose procesuose, nepriklausomai nuo jų kalbinės patirties. Kasdienės komunikacinės situacijos, kylančios tiek vidaus, tiek lauko aplinkose, padeda vaikams natūraliai įsitraukti į kalbinę sąveiką, ugdant jų gebėjimą suprasti ir naudoti įvairias kalbines formas. Naudojamos skaitmeninės priemonės, padedančios pažinti ir praktikuoti skirtingas kalbas. Šis kontekstas padeda vaikams ugdyti kalbinį sąmoningumą, skatindamas jų gebėjimą veikti daugiakalbėje aplinkoje ir vertinti kalbų įvairovę kaip svarbią kultūrinės tapatybės dalį;
- **kūrybinių dialogų kontekstas** – modeliuojant kūrybinių dialogų kontekstą, kuriama vaizduotė, smalsumą, nuostabą kelianti aplinka, akcentuojanti patį kūrybos procesą. Vaikai patiria kūrybos laisvę, išgyvena netikėtumą, kūrybos džiaugsmą ir pasididžiavimą įveikę kūrybinius iššūkius. Ugdymo(si) erdvių estetika ir įvairovė („Mažoji laboratorija“, muzikos salė, sporto salė, stacionarios ir mobilios lauko erdvės ir kt.) sudaro sąlygas vaikams tyrinėti kūrybinės raiškos galimybes, išbandyti skirtingus būdus, įgyvendinant kūrybinę idėją ar sprendžiant problemas, pasirinkti alternatyvias raiškos priemones, improvizuoti, kurti ir perkurti, spontaniškai veikti.

V. VAIKŲ UGDYMO SI PAŽANGA, UGDYMO SI TĘSTINUMAS

Ikimokyklinis ugdymas grindžiamas kiekvieno vaiko pažinimu, ugdymo(si) poreikių pripažinimu, numatant veiklas ir sudarant sąlygas visiems vaikams ugdytis bei tobulėti. Kiekvieno vaiko individualią ūgtį stebi ir atpažįsta mokytojai, švietimo pagalbos ir kiti specialistai, tėvai.

Vaiko nuolatinis ugdymo(si) pažangos stebėjimas ir dokumentavimas atliekamas laikantis individualizavimo, nuoseklumo, bendradarbiavimo, konfidencialumo ir etikos principų. Vaiko pasiekimai ir pažanga stebimi ir fiksuojami pagal Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašą.¹

Mokykloje naudojami šie vertinimo tipai: diagnostinis, formuojamasis ir apibendrinamasis. Apie vaiko ugdymo(si) pasiekimus sprendžiama iš vaiko kasdieninės veiklos ir jos rezultatų. Mokytojai, pagalbos mokiniui ir kiti specialistai, vadovaudamiesi savo susikurta vaiko stebėsenos ir dokumentavimo sistema, dokumentuoja ugdymo procesą, renka reikšmingus ugdymo(si) proceso ir pasiekimų įrodymus (kūrybinius darbelius, nuotraukas, garso ir vaizdo įrašus, stebėjimo medžiagą ir kt.), kartu analizuoja ir lygina ankstesnius vaiko pasiekimus su esamais, vertina savo pedagoginių sprendimų poveikį ugdymo(si) pažangai. Pasiekimų ir pažangos įrodymai kaupiami, fiksuojami ir saugomi vaiko pasiekimų apraše, aplanke, skaitmeninėse laikmenose, el. dienyne "Mūsų darželis". Pasiekimai aprašomi trumpais komentarais, nusakančiais, kokios yra vaiko stiprybės, galios, kas jau pasiekta, ką reikia tobulinti. Įžvelgiant vaiko ugdymosi sunkumus pirminis ugdymo(si) poreikių vertinimas atliekamas mokykloje, suteikiama švietimo pagalba. Poreikiui esant kreipiamasi į Pedagoginę Psichologinę Tarnybą.

Vaiko pasiekimai ir pažanga aptariama ne rečiau kaip 2 kartus per mokslo metus (rudenį, pavasarį) su vaiko tėvais (globėjais), mokytojais, švietimo pagalbos specialistais individualių pokalbių metu.

Apibendrinti vaikų pasiekimų ir pažangos rezultatai aptariami mokytojų tarybos posėdžiuose. Pasiekimų ir pažangos stebėsenos duomenys naudojami planuojant ugdymo(si) procesą.

Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo(si) tęstinumą užtikrina ikimokyklinio ugdymo(si) laikotarpiu plėtojamų pasiekimų sričių ir priešmokyklinio ugdymo(si) laikotarpiu plėtojamų kompetencijų: suderintos jas sudarančių pasiekimų grupės, pasiekimų turinys, jų augimo nuoseklumas. Priešmokyklinis ugdymas nuosekliai tęsiamas, atsižvelgiant į tai, kurio

¹ <https://www.nsa.smsm.lt/wp-content/uploads/2020/01/ikimokyklinio-amziaus-vaiku-pasiekimu-aprasas.pdf>

žingsnio pasiekimus įvairiose pasiekimų srityse vaikas yra įgijęs ikimokykliniame amžiuje. Ugdymas modeliuojamas iš vaiko raidos ir ugdymosi perspektyvos, prioritetiniu laikomas vaiko žaidimas ir patirtinis ugdymasis.

Programą numatoma atnaujinti kas penkerius metus. Taip pat ji gali būti peržiūrima ir atnaujinama anksčiau - pasikeitus Mokyklos struktūrai, atsižvelgiant į naujus Mokyklos įsivertinimo rezultatus ar atsiradus poreikiui.

Mokyklos ikimokyklinio ugdymo programos projektas „Kartu žaidžiame, ugdomės ir augame“ 2025 m. gegužės mėn. 13 d. buvo pristatytas Mokyklos bendruomenei.

LITERATŪROS SĄRAŠAS

1. Gudonis, V. Edukologijos įvadas. Kaunas: Technologija. 2005.
2. Ikimokyklinio ugdymo gairės. <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/76bb8f404b5911ee8185e4f3ad07094a/nkWzHqhuJU?jfwid=pvgybv0a7>. 2023.
3. Jovaiša, L. Pedagoginė filosofija. Vilnius: Agora. 2007.
4. Juodaitytė, A. Vaiko ugdymo(si) teoriniai pagrindai: monografija. Šiauliai: Šiaulių universiteto leidykla. 2003.
5. Mąstymo mokyklos įrankiai. <https://www.tsatrust.org.uk/thinking-schools/#think-key> .
6. Mąstymo mokyklos įrankiai. <https://www.pvileisis.vilnius.lm.lt/wp-content/uploads/2023/04/Mastymo-mokykla.pdf> .
7. Meyer, A., Rose, D. H., & Gordon, D. Universal Design for Learning: Theory and Practice. Wakefield, MA: CAST. 2014.
8. Monkevičienė, O. Žaismė ir atradimai rekomendacijos ikimokyklinio ugdymo pedagogui. Vilnius: Nacionalinė švietimo agentūra. 2021.
9. Programa „Zippio draugai“. <https://www.vaikolabui.lt/zipio-draugai/> .
10. Programa „Kimochi“. <https://www.kimochis.com/about/inspiration/> .
11. STEAM ugdymo gairės ikimokykliniame ir priešmokykliniame ugdyme. Vilnius: Nacionalinė švietimo agentūra. 2021.
12. Szarkowicz, D. Stebėjimas ir refleksija vaikystėje. 2010.
13. Vaikų pasiekimų aprašas. <https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf>. 2024.
14. Vaiko teisių konvencija. <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.19848>
15. Žemaitaitytė, D., Railienė, V., Juodraitis, I. Kūrybiškumo ir kritinio mąstymo ugdymas. Vilnius: Edukologija. 2017.

PRIEDAI

PAGRINDINĖS ĮSIVERTINIMO IŠVADOS (10Δ5)

Stiprybės (10):

1.1. Vaikų psichologinis ir fizinis saugumas:

Pozityvi grupės atmosfera, malonus bendravimas ir bendradarbiavimas. Saugi, estetiška fizinė aplinka, praturtinta baldais, priemonėmis.

1.2. Mokytojo sąveika su vaikais:

Mokytojai kuria palaikančias, į vaiką orientuotas sąveikas, skatinančias savarankiškumą ir bendradarbiavimą.

1.4. Lygios galimybės visiems vaikams:

Vaikai priimami su pagarba ir turi lygias galimybes dalyvauti ugdymo procese.

2.2. Patirtinė vaiko veikla:

Vaikai aktyviai tyrinėja, eksperimentuoja ir domisi aplinka įvairiais būdais.

2.3. Žaidimas:

Skiriama daug dėmesio žaidimui kaip esminei ugdymo formai – žaidžiama įvairiai, pagal pomėgius ir amžių.

3.1. Fizinė aplinka:

Aplinka tikslingai pritaikyta vaikų poreikiams, įrengti kampeliai, yra poilsio zonos.

4.2. Ugdymo strategijos, skatinančios mokymąsi:

Veiklos padeda vaikams patirti atradimų džiaugsmą, skatina kūrybingumą ir problemų sprendimą.

4.3. Strategijos, palaikančios žaidimą:

Mokytojai žaidimą vertina kaip vertingą mokymosi būdą ir palaiko jo įvairovę.

7.2. Nuolatinis profesinis tobulėjimas:

Mokytojai aktyviai dalijasi patirtimi, mokosi vieni iš kitų, pripažįsta mokymosi visą gyvenimą svarbą.

7.3. Lyderystė mokymuisi:

Iniciatyvūs mokytojai dalyvauja mokyklos veiklos tobulinime, skatinamas atviras dialogas.

Tobulintinos sritys (5):

2.1. Spontaniška vaiko iniciatyva:

Vaikai ne visuomet drąsiai renka veiklas ar planuoja savo laiką – reikalingas didesnis jų įgalinimas.

3.2. Socialinė-emocinė aplinka:

Aplinka ne visada pakankamai praturtinta socialinių sąveikų galimybėmis – reikia aktyviau skatinti įvairialypį bendravimą.

5.1. Pasiekimų vertinimas:

Reikia stiprinti vaikų pažangos stebėjimo ir fiksavimo sistemą, gerinti grįžtamąjį ryšį su tėvais, skatinti tėvus aktyviai dalyvauti vaiko vertinime.

5.2. Ugdymo planavimas:

Planuojant trūksta nuoseklios refleksijos – būtina daugiau dėmesio skirti mokytojo savistabai ir planų koregavimui.

6.2. Partnerystė su šeima:

Reikia stiprinti tėvų įtrauktis į ugdymo procesą ir tikslų formavimą – būtina kurti tvarią partnerystę, stiprinti pasitikėjimą.